

การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว
ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางศศิธร ชาญเจริญ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว
ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

โดย

นางศศิธร ชาญเจริญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**A USING OF PICTURES IN READING WORDS TO IMPROVE THE ABILITY
OF READING CONSONANTS ACCOMPANIED BY SINGLE VOWELS
OF A LEARNING DISABILITY STUDENT**

By

Sasitorn Tanyajaroen
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Psychology and Guidance

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การสอนอ่าน
เป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดียวของนักเรียนที่มี
ปัญหาทางการเรียนรู้” เสนอโดย นางศศิธร รัชฎูเจริญ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)

..... / ..... / .....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น)

..... / ..... / .....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์)

..... / ..... / .....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

47261423 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้/การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ศศิธร รัชญเจริญ : การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผศ.ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์. 135. หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบรายกรณี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีปัญหาทางการเรียนรู้ ดำเนินการทดลอง โดยทดสอบก่อนการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เป็นจำนวน 7 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ในแต่ละครั้งที่ดำเนินการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบจะมีการทดสอบก่อนและหลังการสอน และทดสอบหลังการใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการจำเป็นพิเศษของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา และ 2) แบบประเมินความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาผลต่างของคะแนนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ผลการวิจัยพบว่า หลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงกว่าก่อนการสอน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

47261423 : MAJOR : SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEYWORD: LEARNING DISABILITY STUDENT/ TEACHING OF WORD READING

BY PICTURES

SASITORN TANYAJAROEN : A USING OF PICTURES IN READING WORDS TO IMPROVE THE ABILITY OF READING CONSONANTS ACCOMPANIED BY SINGLE VOWELS OF A LEARNING DISABILITY STUDENT. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST.PROF. SOMSAP SOOKANAN, Ph.D. 135 pp.

This research was a single subject design experiment , aimed at the effects of teaching word reading of a learning disability student by using pictures . The subject was a grade 2 learning disability student , in Ban Pai – Ta – Mo school , Supanburi . The experiment involved pretest . Then , the teaching of word reading by using pictures took place 7 sessions , with 1 : 30 hours for each session . Pretest and posttest were conducted for each of the session . Later , the posttest was conducted .

The instrument involved : 1) seven IIPs , 2) test of reading consonants accompanied by single vowels .

Data were presented in terms of discrepancies between the posttest and the pretest .

The result showed that after receiving these lessons , the ability of word reading of the learning disability student was improved .

Department of Psychology and Guidance, Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิด และการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี จากอาจารย์ ดร.กานดา พุพุด อาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ อาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ ผู้วิจัยซาบซึ่งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ ประธานกรรมการสอบ และ อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์ ประธานสาขาจิตวิทยา การศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านของภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ อันทรงคุณค่าและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้วิจัย เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานการศึกษาพิเศษต่อไป

ขอขอบพระคุณสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ได้ให้โอกาส และสนับสนุนทุนการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้โอกาสในการเพิ่มพูนประสบการณ์และความรู้ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อสอบถามข้อมูลต่างๆ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ จ.ส.ต.ประเสริฐ ธีัญญเจริญ ด.ช.ศศิน ธีัญญเจริญ ด.ช.ศุภณัฐ ธีัญญเจริญ ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาในการศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ขอเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อแสวง คุ่มทรัพย์ และคุณแม่สายทอง คุ่มทรัพย์ ที่ให้ชีวิต ให้ความรัก ความอบอุ่น และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จวบจนได้ชื่นชมความสำเร็จของคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	7
ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	7
สาเหตุของการเกิดภาวะปัญหาทางการเรียนรู้	9
ประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	11
กระบวนการเรียนรู้ ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	12
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	16
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	21
ความหมายของการอ่าน	21
ความสำคัญของการอ่าน	22
ทฤษฎีการสอนอ่าน	25
ลักษณะของกระบวนการอ่านและการรับรู้	26

บทที่		หน้า
	วิธีการสอนอ่านทั่วไป.....	29
	การสอนอ่านแก่นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	31
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ.....	33
	การสอนอ่านเป็นคำ.....	35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	40
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพ.....	43
	ภาพกับสื่อการเรียนการสอน.....	43
	ประเภทของภาพ.....	44
	คุณสมบัติของภาพ.....	45
	คุณประโยชน์ของภาพต่อการเรียนการสอน.....	45
	ลักษณะภาพที่เด็กชอบ.....	46
	หลักเกณฑ์การเลือกและใช้ภาพประกอบการเรียนการสอน.....	47
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ.....	49
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
	ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา.....	51
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	53
	การดำเนินการวิจัย..	56
	แบบแผนการทดลอง.....	56
	ขั้นตอนการทดลองการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ.....	57
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	65
	สรุปผลการวิจัย.....	66
	อภิปรายผล.....	67
	ข้อเสนอแนะ.....	70

	หน้า
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	76
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อสอบกับคำในหลักสูตร ภาษาไทยระดับชั้น ป.1 - ป.2 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	78
ภาคผนวก ค แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว.....	90
ภาคผนวก ง แผนการสอนการอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ.....	94
ภาคผนวก จ ตัวอย่างบัตรภาพและบัตรคำประกอบแผนการสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ภาพประกอบ.....	130
ประวัติผู้วิจัย	135

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	56
2	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	57
3	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ.....	59
4	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ในแต่ละสระ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ.....	61
5	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ และหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบของแต่ละสระในแผนการสอน.....	63
6	สรุปผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับคำในหลักสูตรภาษาไทย ระดับชั้น ป.1 - ป.2 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	79
7	สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	82
8	สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพของบัตรคำประกอบบัตรภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ....	83

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผลหรือการคำนวณ ซึ่งทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไม่ใช่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไม่มีความพิการซ้ำซ้อนแต่เป็นนักเรียนที่มีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติหรืออาจจะสูงกว่าปกติ ดังนั้น เราจะเห็นว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีความปกติเหมือนนักเรียนทั่วไปทุกอย่าง คือ มีความเฉลียวฉลาด มีความคิด มีจินตนาการ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข แต่จะมีความยุ่งยากในบางเรื่องเท่านั้น โดยเฉพาะเรื่องการเรียนรู้ จากความยากลำบากดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ดีในวิธีสอนแบบเดียวกับนักเรียนปกติทั่วไป นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสมจากครูที่เข้าใจในวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และจากวิธีสอนที่สอดคล้องกับภาวะที่นักเรียนเป็นอยู่จึงจะเกิดทักษะ และมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ตามปกติเหมือนกับนักเรียนปกติทั่วไป

การอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคน ช่วยให้คนพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน และผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี จากการสัมมนาในระดับชาติว่าด้วยการณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน ซึ่งได้จัดเมื่อ 23 - 25 กันยายน 2528 ที่หอประชุมคุรุสภา ได้มีการอภิปรายถึงปัญหาการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษาพอสรุปได้ว่า นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง หรือ อ่านออกแต่เก็บใจความไม่ได้ อ่านผิดวรรคตอน และไม่มีนิสัยรักการอ่าน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดบทเรียนและวิธีสอนให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของเด็กและช่วยให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน สำหรับปัญหาด้านการสอนต่าง ๆ ในโรงเรียนพบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยประสบปัญหาในการสอนอ่านมากกล่าวคือไม่รู้

ว่าจะใช้วิธีสอนแบบใดจึงจะช่วยให้นักเรียนอ่านออกอย่างคล่องแคล่ว มีหลักในการสะกดคำที่ถูกต้องและมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง (กรมวิชาการ 2535 : 78) การอ่านเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะว่ามีงานวิจัยจำนวนมากระบุว่า กว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีปัญหาในการอ่าน (ผดุง อารยะวิญญู 2544 : 65) ซึ่งปัญหาทางการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ส่วนใหญ่พบว่า นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่ถูกต้อง อ่านตกหล่นหรืออ่านข้ามคำ อ่านสลับคำหรือตัวอักษร ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน จึงทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง รวมทั้งยังส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในทักษะอื่นๆ ตามมาอีกด้วย ดังนั้น การสอนอ่านสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ต้องสอนโดยวิธีที่เหมาะสมกับสถานะและความต้องการ ความสนใจของนักเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะและประสบความสำเร็จในการอ่าน

ความจำของนักเรียนนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ ดังที่ ไสว เลี่ยมแก้ว (2528 : 8) กล่าวว่า ความจำ หมายถึง ผลที่ยังคงอยู่ในสมอง หลังจากสิ่งเร้า ได้หายไปจากสนามสัมผัสแล้ว ผลที่ยังคงอยู่นี้จะอยู่ในรูปของรหัสใด ๆ ที่เป็นผลจากการโยงสัมพันธ์ โดยแบ่งประเภทของความจำเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การระลึกได้ (Recall) หมายถึง การบอกสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้วได้ โดยที่สิ่งนั้นไม่ได้ใช้ในการรับสัมผัสขณะนั้น

2. การรู้จัก (Recognition) เป็นความจำแบบที่สิ่งเร้าจะต้องอยู่ตรงหน้า หรืออยู่ในขณะที่ รับสัมผัสแล้วจำได้

3. การเรียนรู้ซ้ำ (Relearning) เป็นการจำที่ใช้เวลาและจำนวนครั้งในการจำ เมื่อเคยพบหรือรับสัมผัสมาแล้ว เมื่อมาเรียนรู้ซ้ำจะทำให้จำได้มากขึ้น

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนใหญ่มักจะมีอาการบกพร่องในเรื่องของความจำ โดยเฉพาะความจำระยะสั้น ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อดึงออกมาใช้ในภายหลัง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องทบทวนหรือย้ำซ้ำ ๆ มากกว่าเด็กทั่วๆ ไป เพื่อที่จะได้สามารถแก้ไขปัญหของอาการบกพร่องในเรื่องของความจำ ให้สามารถเก็บข้อมูลนั้นไว้ในระยะเวลาที่ยาวขึ้น และนำมาใช้ประโยชน์ได้ในภายหลัง (กานดา พุ่มพุด 2547 : 127 – 128)

ถ้านักเรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นักเรียนก็จะสามารถเรียนรู้เนื้อหาในบทต่อไปได้ แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถจดจำเนื้อหาที่เรียนได้จะทำให้ขาดความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้ในเรื่องต่อไป ทำให้การเรียนประสบความสำเร็จล้มเหลว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความจำเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้

จากการที่ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ปี

การศึกษา 2552 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำอยู่ในระดับต่ำมาก กล่าวคือ นักเรียนไม่สามารถอ่านหรือเขียนหนังสือได้เท่ากับนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่นักเรียนจำพยัญชนะไทยได้ครบทั้ง 44 ตัว ตลอดจนมีความสามารถในการรับรู้ในภาพรวมเป็นปกติ นั่นคือเมื่อเห็นภาพแล้วสามารถบอกได้ว่าเป็นภาพอะไร แต่หากให้อ่านและเขียนคำศัพท์ที่เห็นนั้นไม่สามารถอ่านและเขียนได้ ซึ่งเป็นผลมาจากนักเรียนไม่สามารถมองเห็นรายละเอียดของคำ เมื่อพยัญชนะกับสระมารวมกันเป็นคำ นักเรียนไม่สามารถแยกแยะได้ เนื่องจากสระต่างๆ นั้นมีความคล้ายคลึงกัน และเมื่อทำการประเมินความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบคัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ของกรมวิชาการ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้นและสระเดี่ยวในระดับมาก นั่นคือมีคำในแบบทดสอบทั้งหมด 17 คำ อ่านได้เพียง 2 คำ คือ คำว่า จะ และ ตา

การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จึงต้องจัดให้เป็นพิเศษตามลักษณะของปัญหา ถึงแม้ปัญหาทางการเรียนรู้จะยังคงมีอยู่กับบุคคลนั้นต่อไป แต่วิธีการที่อาจทำได้คือ หาวิธีชดเชยความสามารถที่ด้อยของเขาด้วยวิธีการบางอย่าง เมื่อเราหาทางชดเชยหรือหาทางให้เขาเรียนรู้ได้ถูกต้อง เขาก็สามารถเรียนรู้ได้ ความบกพร่องนั้นก็ไม่ใช่อุปสรรคอีกต่อไป หรือเป็นแต่ก็ไม่มากนัก (ผดุง อารยวิญญู 2546 : 3)

วิธีสอนอ่านเป็นคำและใช้ภาพประกอบ น่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการสอนอ่านแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพราะนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีการเชื่อมโยงคำกับภาพ มีการรับรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นโดยดูภาพประกอบตามไปด้วย นอกจากนั้นยังได้อาศัยกลวิธีการฝึกฝนซ้ำๆ ในหลายๆ ลักษณะเพื่อให้เด็กเกิดทักษะและเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้และเข้าใจคำศัพท์ใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตามกฎแห่งการฝึกของธอร์นไคค์ ที่กล่าวว่า สิ่งใดที่คนได้ทำบ่อยๆ หรือมีการฝึกเสมอๆ คนย่อมทำสิ่งนั้นได้ดี คนขาดการฝึกฝนย่อมทำสิ่งนั้นได้ไม่ดี และจะค่อยๆ ลืมเลือนไป (สุจริต เพียรชอบ 2522)

วิธีสอนอ่านเป็นคำและใช้ภาพประกอบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้ใช้ภาพประกอบคำมาช่วยในการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และอาศัยการฝึกทักษะในการเชื่อมโยงการคิดคำใหม่ ๆ ด้วยวิธีที่เหมาะสมมาช่วยในการอ่านได้ถูกต้อง ซึ่งหลักการนี้ น่าจะช่วยให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้มีความสามารถในการอ่านได้ในที่สุด

ดังนั้นจากสภาพปัญหาของตัวอย่างที่ใช้ศึกษาซึ่งเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่สามารถอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยพยัญชนะและสระเดี่ยวได้ ผู้วิจัยจึงความสนใจที่จะใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนรู้ในการอ่านคำ

ประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ให้เป็นพื้นฐานในการอ่าน การเขียนและพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ปัญหาการวิจัย

นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่าน คำประสมสระเดี่ยว หลังจากได้รับการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบแตกต่างจากก่อนได้รับการสอนหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว หลังจากได้รับการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ 1 คน อายุ 8 ปี 3 เดือน กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการประเมินและคัดกรองดังนี้

1.1 จากการประเมินความสามารถทางเชาวน์ปัญญา สำหรับเด็กอายุ 2 - 15 ปี อายุจริง 8 ปี 3 เดือน อายุสมอง 7 ปี 6 เดือน IQ เท่ากับ 97 ระดับเชาวน์ปัญญาปานกลาง

1.2 คัดกรองโดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADSD/LD/Autism (PDDs) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับโรงพยาบาลศิริราช พบว่า มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน และการคิดคำนวณ จึงได้นำปัญหาทางการอ่านมาแก้ปัญหาก่อนด้านการเขียนและการคิดคำนวณเพราะการอ่านคือทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้หากนักเรียนอ่านออกก็จะทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้ดี

1.3 คัดกรองโดยใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการพบว่าตัวอย่างมีปัญหในเรื่องของการอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น และสระเดี่ยว สามารถอ่านได้เพียง 2 คำ จาก 17 คำ คือ จะ ตา และใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านทำการทดสอบพบว่าตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีปัญหในเรื่องของการอ่านคำประสมสระเดี่ยว สามารถอ่านได้ 1 คำ จาก 25 คำ คือ หลา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

3. ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกสระเดี่ยวเสียงยาวจำนวน 7 สระ คือ ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , โ และ อ มาใช้ในการทดลอง เพราะการสอนคำให้นักเรียนอ่านนั้นจะเริ่มจากคำประสมสระเสียงยาวก่อน สระเดี่ยวเสียงยาวมี 9 ตัว คือ ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ , ำ และ ำ-อ แต่สระ ำ นั้น ตัวอย่างในการศึกษาอ่านได้แล้ว ส่วนสระ ำ-อ ผู้วิจัยไม่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้เพราะมีรูปสระ 2 รูป ซึ่งจะทำให้ตัวอย่างในการศึกษาเกิดความยุ่งยากในการเรียน ส่วนสระเดี่ยวอื่นๆ ที่นำมาใช้ในการทดลองมีรูปสระเพียงรูปเดียว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้** หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการตัดสินว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน ที่ผ่านการประเมินความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบคัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ของกรมวิชาการ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้นและสระเดี่ยวในระดับมาก นั่นคือ มีคำในแบบทดสอบทั้งหมด 17 คำ อ่านได้เพียง 2 คำ คือ คำว่า จะ และ ตา

2. **ความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว** หมายถึง การที่นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่ประสมสระเดี่ยวได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี โดยประเมินได้จากแบบประเมินความสามารถทางการอ่านคำประสมสระเดี่ยวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. **การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ** หมายถึง วิธีการสอนอ่านที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะทางการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยนักเรียนจะได้รับการสอนและการฝึกโดยการนำบัตรคำประกอบบัตรภาพที่สื่อความหมายได้ตรงกัน มาสอนพร้อมกับแผนการสอน

อ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ สำหรับสระเดี่ยวเสียงยาว จำนวน 7 สระ ที่ไม่มีตัวสะกด และไม่เป็นคำควบกล้ำ ซึ่งเป็นคำนาม หรือคำกริยาที่สามารถสื่อได้ด้วยภาพที่ชัดเจน จำนวน 35 คำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนภาษาไทยหรือครูผู้สอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จะได้วิธีการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้รวบรวมศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.2 สาเหตุของการเกิดภาวะปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.3 ประเภทของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.4 กระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.5 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 1.6 ลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
  - 2.1 ความหมายของการอ่าน
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.3 ทฤษฎีการสอนอ่าน
  - 2.4 ลักษณะของกระบวนการอ่านและการรับรู้
  - 2.5 วิธีการสอนอ่านทั่วไป
  - 2.6 การสอนอ่านแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 2.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ
  - 2.8 การสอนอ่านเป็นคำ
  - 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ
  - 3.1 ภาพกับสื่อการเรียนการสอน
  - 3.2 ประเภทของภาพ
  - 3.3 คุณสมบัติของภาพ
  - 3.4 คุณประโยชน์ของภาพต่อการเรียนการสอน
  - 3.5 ลักษณะภาพที่เด็กชอบ
  - 3.6 หลักการเลือกและการใช้ภาพประกอบ
  - 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

มีผู้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้หลายความหมาย ดังนี้
 ชาญวิทย์ พรนภดล (2547 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีสติปัญญาปกติ (หรือสูงกว่าปกติ) แต่มีปัญหาการเรียนรู้เฉพาะด้าน ซึ่งอาจจะเป็นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การอ่าน การเขียน การคำนวณ หรือหลายด้านผสมกัน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าความสามารถอันแท้จริงของเด็ก เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีประมาณร้อยละ 6-10 ของเด็กวัยเรียน ส่วนใหญ่ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะแสดงความบกพร่องให้เห็นตั้งแต่ชั้นประถม โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนอาการอาจจะหายไปได้เมื่อโตขึ้น แต่ในเด็กส่วนใหญ่อาการหรือความผิดปกติมักจะยังคงอยู่ หากไม่ทำการช่วยเหลือแล้ว การเรียนรู้ที่สับสนและลำบากมักนำไปสู่ความล้มเหลวในการเรียนและมีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

สมทรัพย์ สุขอนันต์ (2546 : 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยาตั้งแต่หนึ่งอย่างขึ้นไป ที่แสดงออกมาโดยบุคคล มีปัญหาในการเข้าใจถ้อยคำ การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผล ตลอดจนการคำนวณ ความผิดปกตินี้เกี่ยวข้องกับความสามารถของระบบประสาทในตัวผู้นั้น และจะติดตัวไปตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถจริงๆ ที่เขามีอยู่

เบญจพร ปัญญาขง (2543 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาทางการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับเชาว์ปัญญา

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสะกดคำหรือมีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ศรียา นิยมธรรม (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities Children) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเข้าใจ การใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียน ซึ่งความผิดปกตินี้อาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกด หรือการคำนวณ ตลอดจนการรับรู้อื่นเป็นผลจากความผิดปกติทางสมอง แต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากการมองเห็น ปัญญาอ่อน การไม่ได้ยิน การเคลื่อนไหวไม่ปกติเนื่องจากร่างกายพิการ มีอารมณ์แปรปรวนหรือเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

จากความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ดังนี้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ทำให้เด็กมีปัญหาในด้านการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการเคลื่อนไหว การรับรู้ อารมณ์ พฤติกรรม โดยไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือโดยใช้วิธีเดียวกับเด็กปกติได้ จำเป็นต้องให้บริการทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การศึกษาพิเศษ

1.2 สาเหตุของการเกิดภาวะปัญหาทางการเรียนรู้

การเกิดภาวะปัญหาทางการเรียนรู้ มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้กล่าวไว้หลายคน ดังนี้

กานดา พุพุด (กานดา พุพุด 2547, อ้างถึงใน วัฒนา เสนนอก 2550 : 14) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้เกิดจากระบบการทำงานของสมองส่วนกลางผิดปกติ (Central nervous System Dysfunction) เพราะเหตุใดสมองจึงเกิดการ ทำงานที่ผิดปกติ สาเหตุอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ก่อนคลอด ระหว่างทำการคลอด หรือภายหลังคลอดแล้ว เป็นต้นว่า ก่อนคลอดหรือขณะคลอดอาจมีปัญหาเสียเลือด ขาด oxygen หรือได้รับสารเคมีในกระแสเลือด เนื่องจากแม่ดื่มสุรา ใช้สารเสพติด หลังคลอดอาจเกิดจากได้รับสารพิษตกค้างจากการรับประทาน คีมี หายใจ เช่น จากสีเก่า ท่อเก่า ทำให้สมองได้รับอันตราย หรืออาจเกิดอุบัติเหตุทำให้สมองได้รับความกระทบกระเทือนทางสมอง

2. ความบกพร่องทางการเรียนรู้มีโอกาสดำเนินการได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม มีการศึกษาในครอบครัวและลูกแฝดที่ระบุได้ว่ามีโอกาสถึงร้อยละ 35 – 45 ที่จะมีการถ่ายทอด เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระหว่างคนในครอบครัว พ่อแม่ที่มีปัญหาการเรียนรู้ในด้านใดจะส่งต่อถึงลูกได้ โดยเฉพาะปัญหาด้านการอ่าน ในปี 1996 อดีตผู้นำทางการเมืองของประเทศสิงคโปร์ Lee Kuan Yew ได้เปิดเผยต่อสื่อมวลชนว่าเขามีปัญหาด้านการอ่าน (Dyslexia) โดยได้รับการวินิจฉัยจากผู้เชี่ยวชาญของอังกฤษ และลูกสาวของเขาก็มีปัญหาด้านการอ่านด้วยเพราะเธอได้รับการวินิจฉัยขณะเรียนแพทย์อยู่ที่ Boston (West 1999) ปัจจุบันนี้การศึกษาวิจัยด้านพันธุกรรมกำลังมองหาลักษณะของยีนส์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แต่ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน

เบญจพร ปัญญา (2545 : 13) กล่าวถึง สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้ว่า จำแนกได้ ดังนี้

1 พยาธิสภาพของสมอง การศึกษาเด็กที่มีบาดแผลทางสมอง เช่น คลอดก่อนกำหนด ตัวเหลืองหลังคลอด ฯลฯ แต่มีสติปัญญาปกติ พบว่ามีปัญหาการอ่านร่วมด้วย

2 ความผิดปกติของสมองซีกซ้าย โดยปกติสมองซีกซ้ายจะควบคุมการแสดงออกทางด้านภาษา และสมองซีกซ้ายจะมีขนาดโตกว่าซีกขวา แต่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สมองซีกซ้ายและซีกขวามีขนาดเท่ากัน และมีความผิดปกติอื่นๆ ที่สมองซีกซ้ายด้วย

3 ความผิดปกติของคลื่นสมอง เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จะมีคลื่นอัลฟาที่สมองซีกซ้ายมากกว่าเด็กปกติ

4 กรรมพันธุ์ เด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน บางรายมีความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 15 และสมาชิกของครอบครัวเคยมีปัญหาทางการเรียนรู้มาก่อน โดยที่พ่อแม่มักเล่าว่า เมื่อตอนเด็กๆ ตนเคยมีลักษณะคล้ายๆ กัน

ศันสนีย์ นัตรคุปต์ (2543 : 10) กล่าวถึง สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้ว่าจำแนกได้ ดังนี้

1 สาเหตุทางกรรมพันธุ์ ปัญหาทางการเรียนรู้ อาจเกิดเนื่องมาจากพันธุกรรมได้ เนื่องจาก เด็กบางคนจะมีประวัติว่ามีคนในครอบครัวที่มีปัญหาลักษณะคล้ายๆ กันมาก่อน

2 สาเหตุจากภาวะการคลอด เด็กบางรายที่มีภาวะการคลอดที่ผิดปกติก็อาจเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ได้สูงกว่าคนอื่นๆ เช่น เด็กที่น้ำหนักแรกคลอดน้อยกว่าปกติ เด็กที่มีปัญหา ระหว่างการคลอด ก่อนหรือหลังคลอด เป็นต้น

3 สาเหตุจากการบาดเจ็บ เด็กที่เป็นมะเร็งแล้วได้รับการรักษาอยู่ เด็กที่สมองถูกกระทบกระเทือน เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรงที่ศีรษะ มีเลือดออกในสมอง หรือมีการติดเชื้อของเชื้อ

หุ้มสมอง หรือ ไข้สมองอักเสบ ก็อาจจะทำให้มีผลที่ติดตามมา คือภาวะปัญหาทางการเรียนรู้ได้ ในเด็กบางรายพบว่า มีความผิดปกติของโครงสร้างของสมอง หากถ่ายรูปรูปของสมองออกมา จะพบว่ามี การเคลื่อนไหวของเซลล์สมองผิดปกติหรือผิดที่ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น

สมทรัพย์ สุขอนันต์ (2546 : 3) กล่าวถึง สาเหตุของปัญหาทางการเรียนรู้ ว่า จำแนกได้ ดังนี้

1 สาเหตุทางพันธุกรรม จากการวิจัยหลายเรื่องนำมาสู่ข้อสรุปที่ว่าภาวะบกพร่อง ในการเรียนรู้มีความเกี่ยวข้องกับพันธุกรรม แม้การวิจัยเหล่านั้นไม่อาจโยงความสัมพันธ์ที่ชัดเจน ถึงความเป็นเหตุ เป็นผลดังกล่าวได้ แต่ความถี่ของปรากฏการณ์ในระหว่างคนสายเลือดเดียวกันมี สูงมาก

2 สาเหตุในระหว่างการตั้งครรภ์และการคลอด ในกรณีนี้จะเป็นเรื่องของการ ได้รับสารเคมีบางชนิด ยาเสพติด ตลอดจนโรคภัยไข้เจ็บในระหว่างตั้งครรภ์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ อาจมี ผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมองของทารกในครรภ์ไม่มากนักน้อย มารดาที่คลอดยาก ต้องใช้ เครื่องมือทางการแพทย์บางชนิดมาช่วย บางครั้งทำให้เกิดความกระทบกระเทือนสมอง ซึ่งความ ผิดปกติในลักษณะนี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะปัญหาทางการเรียนรู้

3 สาเหตุภายหลังการคลอด ได้แก่ โรคภัยไข้เจ็บ ตลอดจนอุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิด ขึ้นกับเด็ก เช่น เด็กซึ่งมีประวัติเคยเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ หรือสมองอักเสบ จะเป็นเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ สูงกว่าเด็กซึ่งไม่เคยมีโรคภัยไข้เจ็บเช่นนั้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีสาเหตุมาจากกรรมพันธุ์การได้รับ สารเคมีบางชนิด ยาเสพติด การได้รับบาดเจ็บทางสมองก่อนคลอด ระหว่างคลอด หลังคลอด ซึ่งจะเกิดความผิดปกติกับสมองซีกซ้ายที่ควบคุมการรับรู้และแสดงออกทางด้านภาษา การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การรับรู้สัญลักษณ์ การให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ และการคิด คำนวน สภาวะแวดล้อมที่ทำให้สภาพความบกพร่องมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

1.3 ประเภทของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีลักษณะความบกพร่องที่แสดงออกเด่นชัดได้ ในหลายๆ ลักษณะ ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้แบ่งประเภทของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไว้หลายท่าน ดังนี้

เบญจพร ปัญญา (2545 : 4) กล่าวถึง ประเภทของปัญหาทางการเรียนรู้ ว่า จำแนกได้ ดังนี้

1. ความบกพร่องด้านการเขียนและการสะกดคำ

2. ความบกพร่องด้านการอ่าน
3. ความบกพร่องด้านการคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์
4. ความบกพร่องหลายๆ ด้านร่วมกัน

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 23 , 33) ได้จำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของปัญหาในการเรียนรู้ของเด็กไว้ ดังนี้

1. ความบกพร่องทางการฟังและการพูด เรียกว่า (Aphasia)
2. ความบกพร่องทางการอ่าน เรียกว่า ดิสเล็กเซีย (Dyslexia Child)
3. ความบกพร่องทางการเขียน
4. ความบกพร่องทางคณิตศาสตร์ เรียกว่า ดิสแคลคูลีเซีย (Dyscalculia)
5. ความบกพร่องทางกระบวนการคิด
6. ความบกพร่องด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

สมทรัพย์ สุขอนันต์ (2546 : 5) กล่าวถึง ประเภทของปัญหาทางการเรียนรู้ ว่า จำแนกได้ ดังนี้

1. ภาวะบกพร่องด้านภาษา
2. ภาวะบกพร่องด้านคณิตศาสตร์
3. ภาวะบกพร่องด้านการรับรู้

จากประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ดังกล่าว สามารถสรุปและแบ่งประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้ ดังนี้

1. ความบกพร่องทางการฟังและการพูด
2. ความบกพร่องทางการอ่าน
3. ความบกพร่องทางการเขียน
4. ความบกพร่องทางคณิตศาสตร์
5. ความบกพร่องทางกระบวนการทำงานของสมองอื่นๆ

1.4 กระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

จรีลักษณ์ จีรวินุลย์ (2546 : 4 – 6) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ ออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การรับรู้ข้อมูลจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ

การรับรู้ข้อมูลจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ จัดว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง เพราะหากเด็กมีความผิดปกติในการรับข้อมูลก็จะทำให้การเรียนรู้ผิดเพี้ยนไปได้ ความ

ผิดปกติในการรับรู้ข้อมูลที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ อาจแสดงให้เห็นในลักษณะที่แตกต่างกันไป ได้แก่ ความผิดปกติที่ผ่านทางการมองเห็น เช่น การมองเห็นตัวอักษร “ม” เป็น “น” หรือ เห็นเลข “6” เป็นเลข “9” เป็นต้น หรือเด็กอาจจะมีปัญหาในการแยกแยะเสียง ทำให้เกิดความสับสนในการแยกเสียงที่คล้าย ๆ กัน เช่น อาจารย์ -- อาจารย์ หรือ กลอง -- กอง เป็นต้น

2. การแปลข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล

การแปลความข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล เริ่มขึ้นหลังจากได้รับข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาแล้วสวมองทำหน้าที่แปลความและจัดเก็บข้อมูลนั้น ข้อมูลที่ได้มาจะต้องมีการจัดเก็บที่เป็นระบบ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีความยากลำบากในการจัดเก็บ การเรียงลำดับข้อมูลและมีปัญหาในเรื่องการจำ ตัวอย่างเช่น เด็กไม่สามารถเล่าเรื่องที่ตนเองพบเห็นได้อย่างถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์ หรือเมื่อถามว่าตัวเลขที่ต่อจาก 12 คืออะไร เด็กจะไม่สามารถบอกได้ทันทีแต่จะต้องเริ่มนับจากเลข 1 ไปถึง 12 ก่อนแล้วจึงตอบว่า 13

3. ความจำและการดึงข้อมูลมาใช้

ขั้นตอนที่ 3 นี้เกี่ยวข้องกับความจำ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มักจะมีควมบกพร่องเรื่องความจำ โดยเฉพาะความจำระยะสั้นทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลและดึงออกมาใช้ได้ ดังนั้นผู้ปกครองหรือครู จะต้องสอนและให้เด็กทบทวนบ่อย ๆ หรือทำซ้ำ ๆ มากกว่าเด็กทั่วไป หรือสร้างแรงจูงใจให้กับเด็ก เพื่อเด็กจะได้เก็บข้อมูลไว้ในเวลาที่ยาวขึ้น และสามารถดึงออกมาใช้ได้เมื่อต้องการ

4. การนำข้อมูลมาใช้ในรูปแบบของภาษา

การนำข้อมูลมาใช้ในรูปแบบของภาษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการใช้ภาษาบางคนอาจพูดซ้ำพูดไม่ชัด จำคำศัพท์ได้จำกัด

5. การเคลื่อนไหวและประสานสัมพันธ์

ปัญหาทางการเคลื่อนไหวหรือกลไกกล้ามเนื้อ สำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวหรือกลไกกล้ามเนื้อ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ปัญหาของการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross Motor Disability) และปัญหาของการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine Motor Disability) การแสดงออกถึงปัญหาของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ได้แก่ เมื่อวิ่งหรือเดินจะสะดุดหกล้ม มักซุ่มซำมเดินชนข้าวของ ส่วนการแสดงออกถึงปัญหาของกล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น มีปัญหาในการเขียนหนังสือ เด็กที่มีปัญหามักจะเขียนหนังสือได้ช้า เขียนไม่ตรงบรรทัด ขนาดตัวอักษรไม่เท่ากัน

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2543 : 17 – 23) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ตัวป้อน (Input)

ตัวป้อน คือ กระบวนการบันทึกข้อมูลที่ได้มาจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ลงไว้ในสมอง ถ้ามีความผิดปกติจะทำให้เกิดปัญหาในขั้นตอนการรับตัวป้อนหรือรับข้อมูล คือ ความบกพร่องในการรับรู้ด้านการมองเห็น ทำให้เด็กมีความยากลำบากในการแยกแยะตำแหน่งและรูปร่างของสิ่งที่เห็น เช่น ตัวอักษรที่เห็นอาจถูกรับรู้ในลักษณะที่กลับซ้ายเป็นขวาเหมือนมองในกระจกเงา กลับหัวกลับหาง และ ความบกพร่องทางการรับรู้ทางการได้ยิน เด็กบางคนมีปัญหในการทำความเข้าใจ เพราะไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ใกล้เคียงกันได้ ทำให้สับสนเกี่ยวกับคำและข้อความที่มีเสียงคล้ายคลึงกัน

2. การบูรณาการข้อมูล (Interation)

การบูรณาการข้อมูล คือ กระบวนการตีความข้อมูลที่ได้รับ อาจมีความบกพร่องได้หลายลักษณะตามขั้นตอนแต่ละขั้นของการจัดลำดับหรือเรียงลำดับข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมให้เป็นนามธรรม และการจัดระบบข้อมูล

การจัดลำดับข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมให้เป็นนามธรรม เด็กมักมีปัญหาในเรื่องของการตีความหมายหรือความสัมพันธ์ออกจากสิ่งที่ได้รับ เด็กที่มีความบกพร่องในการจัดระบบข้อมูลจะมีความยากลำบากในการประมวลผลส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลขึ้นมาเป็นความคิดรวบยอดหรือเป็นหลักการ

3. ความจำ (Memory)

ความจำ คือ การเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อให้สามารถดึงออกมาใช้ได้ภายหลัง โดยทั่ว ๆ ไป ขั้นตอนของการจดจำความจำระยะสั้นจะช่วยคงข้อมูลเอาไว้ได้ในช่วงสั้น ๆ ระหว่างที่เราให้ความสนใจหรือมุ่งสมาธิไปยังข้อมูลนั้น ถ้าหากว่าเราถูกขัดจังหวะในระหว่างที่เก็บความจำ เราอาจจะจำไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าข้อมูลนี้ได้รับการทบทวนซ้ำ ๆ บ่อยครั้ง หรือมีความสนใจ มีความสนใจก็จะสามารถเก็บความจำระยะสั้นนี้ไปเป็นความจำระยะยาว ที่สามารถดึงออกมาใช้ได้ภายหลัง

ความบกพร่องในเรื่องของความจำมักจะกระทบต่อความจำระยะสั้น เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีความบกพร่องในเรื่องความจำ โดยเฉพาะความจำระยะสั้น ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อดึงออกมาใช้ในภายหลัง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทบทวนหรือย้ำ ซ้ำ มากกว่าเด็กทั่ว ๆ ไป เพื่อที่จะได้สามารถแก้ไขปัญหาของความบกพร่องในเรื่องของความจำ ให้สามารถเก็บข้อมูลนั้นไว้ในระยะเวลาที่ยาวขึ้น และนำมาใช้ประโยชน์ได้ในภายหลัง

4. ผลผลิต (Output)

ผลผลิตจะพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยการใช้ภาษาหรือกิจกรรมการเคลื่อนไหว ที่ใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีขั้นตอนผลผลิตที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาความบกพร่องทางภาษา และความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือการใช้กล้ามเนื้อ

ความบกพร่องทางภาษามักเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า ภาษาที่จำเป็นต้องใช้ (Demand language) มากกว่า ภาษาที่เริ่มต้นด้วยตนเอง (Spontaneous language) ภาษาที่จำเป็นต้องใช้ เกิดเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นต้องการสื่อสาร ถามคำถาม และต้องประมวลความคิดของเราเพื่อหาคำที่เหมาะสมและตอบคำถามนั้น ส่วนภาษาที่เริ่มต้นด้วยตนเองเกิดขึ้นเมื่อเราเป็นฝ่ายสนทนาก่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาอาจพูดได้ตามปกติ เมื่อเป็นฝ่ายเริ่มต้นสนทนาก่อน แต่จะตอบสนองตะกุกตะกักในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นเป็นฝ่ายเรียกร้องหรือถามคำถาม

ความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือใช้กล้ามเนื้อ มี 2 ประเภท ได้แก่ กลุ่มที่มีปัญหาการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกลุ่มที่มีปัญหาของการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก เด็กที่มีความบกพร่องในการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะมีลักษณะ ชุ่มซำม สะดุด หกล้ม ชนข้าวของ มีปัญหาในเรื่องการวิ่ง การเดิน การปีนป่าย การถีบจักรยาน ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เด็กจะมีปัญหาในเรื่องการติดกระดุมเสื้อ การผูกเชือกรองเท้า การเขียน เด็กประเภทนี้จะเขียนหนังสือได้ช้า ลายมืออ่านยาก สะกดคำผิด เขียนหนังสือตัวใหญ่บ้างเล็กบ้าง ใช้หลักภาษาหรือใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๆ เขียนไม่ตรงบรรทัด ขนาดตัวอักษรไม่เท่ากัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 26 - 29) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับและบันทึกข้อมูลข่าวสารเข้าสู่สมอง อาศัยประสาทสัมผัสที่สำคัญสามส่วน คือ การเห็น การได้ยิน และกายสัมผัส ถ้าประสาทสัมผัสเหล่านี้บกพร่องจะทำให้กระบวนการรับรู้และบันทึกข้อมูลข่าวสารบกพร่องตามไปด้วย ซึ่งจะเป็นสาเหตุพื้นฐานของความบกพร่องทางการเรียนรู้ต่อไป เช่น การอ่านข้ามคำ หรือข้ามบรรทัด หืออ่านซ้ำ การแยกความแตกต่างระหว่างเสียงไม่ได้ การฟังคำสั่งยาว ๆ ของครูไม่ทัน การกระระยะเดินหรือวิ่งผิดพลาดทำให้เดินชนของหรือเล่นกีฬาไม่ได้ รวมทั้งแยกความแตกต่างระหว่างผิวสัมผัสของสิ่งของหรือวัตถุไม่ได้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การผสมผสานข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การเรียบเรียง การจัดลำดับข้อมูลที่ถูกต้อง (Sequencing) การเข้าใจเนื้อหาที่นำมาใช้ในขณะนั้น (Abstraction) และการประมวลข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีอยู่เข้าด้วยกันอย่างมีระบบระเบียบ (Organization) เด็ก

ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนอาจมีความบกพร่องในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน จากที่กล่าวมาแล้ว และความบกพร่องที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีสาเหตุเบื้องต้นมาจากการรับรู้ทางการเห็น การได้ยิน หรือกายสัมผัส เช่น เด็กอาจจัดลำดับเรื่องราวที่ได้ยินไม่ได้ แต่จัดลำดับภาพที่เห็นได้ดี นั่นแสดงว่าเด็กมีความบกพร่องเบื้องต้นมาจากประสาทสัมผัสทางการได้ยิน แต่ไม่ได้มีความบกพร่องมาจากประสาทสัมผัสทางการเห็นหรืออาจมีลักษณะตรงกันข้าม ดังที่กล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 3 การเก็บข้อมูลข่าวสารเพื่อนำออกมาใช้ต่อไป หรือความจำ โดยทั่วไป ความจำมีสองชนิด คือ ความจำระยะสั้นกับความจำระยะยาว ความจำระยะสั้นเป็นความสามารถที่จะจดจำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตลอดเวลาที่กำลังให้ความสนใจกับสิ่งนั้นอยู่ เช่น การจำหมายเลขโทรศัพท์ที่ได้จากสมุดบันทึกหมายเลข ซึ่งอาจจะลืมหมายเลขดังกล่าวได้ถ้ามีคนมาทักทายก่อนที่จะหมุนหมายเลขเสร็จ ส่วนความจำระยะยาวเป็นความสามารถในการเก็บข้อมูลข่าวสารหลังจากที่ได้ท่องบททวนซ้ำ ๆ หลายครั้ง การที่นักเรียนมีความจำระยะสั้นบกพร่องนั้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากการรับข้อมูลที่ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทางการเห็น การได้ยิน หรือกายสัมผัสบกพร่อง นั้นหมายถึง เคยเห็น เคยได้ยิน แต่จำไม่ได้ว่าคิดอะไร เป็นอย่างไร พฤติกรรมที่พบในเด็ก เช่น ท่องรายการคำศัพท์ที่สะกดซ้ำแล้วซ้ำอีกแต่ในวันรุ่งขึ้นก็ลืมหมด หรือลืมวิธีแก้ปัญหาคณิตศาสตร์เมื่อกลับถึงบ้านทั้ง ๆ ที่เข้าใจคำอธิบายของครูในขณะที่เรียน และนอกจากนี้เด็กที่ขี้ลืมอาจจะต้องทบทวนสิ่งนั้นซ้ำ ๆ 10 ครั้ง หรือ 20 ครั้ง ในขณะที่เด็กปกติทบทวนในสิ่งเดียวกันเพียง 3 ครั้ง หรือ 5 ครั้งเท่านั้น

ขั้นที่ 4 การส่งออกข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การส่งข่าวสารซึ่งอยู่ภายในสมอง โดยผ่านสื่อทางภาษา หรือทางกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวไปสู่ผู้รับ เช่น การพูด การอธิบาย การเขียน การวาดภาพ การแสดงสีหน้ากิริยาท่าทาง เป็นต้น เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากความบกพร่องของประสาทสัมผัสต่าง ๆ ผสมผสานกับความบกพร่องของกล้ามเนื้อจะทำให้มีความบกพร่องในการสื่อสารทั้งด้านภาษาและการแสดงกิริยาท่าทาง ซึ่งได้แก่ การเขียน การพูด การแสดงท่าทางสับสนวทวน อันส่งผลให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้ในด้านวิชาการต่อไป เด็กประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในขั้นใดขั้นหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วจะส่งผลให้เห็นได้ชัดเจนในความบกพร่องทางการเรียนบางวิชา เช่น วิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

1.5 การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2545 : 17 – 21) ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

หลักการทั่วไป

1. สอนจากสิ่งที่ย่างที่สุด การเริ่มต้นที่ดีควรเริ่มในระดับที่ต่ำกว่าความสามารถของเด็กเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้เด็กมีกำลังใจที่จะเรียนในระดับที่ยากขึ้นต่อไป

2. สอนจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยไปหาสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เด็กสามารถเข้าใจบทเรียนได้ง่าย ถ้าครูเริ่มต้นสอนจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคย จากนั้นสอนเพิ่มเติมในสิ่งที่เด็กไม่คุ้นเคย

3. ให้โอกาสเด็กเลือกเรียน เด็กควรมีโอกาสเลือกเรียนหรือเลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

4. ให้เด็กมีความสุขในการเรียน เด็กที่มีความสุขในการเรียนจะมองตนเองในแง่ดี และสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและครูได้

5. ใช้ประสบการณ์ตรง ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในเรื่องนั้น ๆ วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น รวมถึงการให้เด็กมีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

6. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ตามขีดความสามารถของตน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรจัดให้สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนจะมีความก้าวหน้าในการเรียนไม่เหมือนกันและใช้เวลาเรียนในเรื่องเดียวกันแตกต่างกัน ดังนั้นเด็กพิเศษอาจต้องสอนเป็นรายบุคคล สอนกลุ่มเล็ก ดิวก่อนเข้าเรียนหรือสอนเสริมหลังเลิกเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของเด็กและครูผู้สอน จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบผสมผสานกัน

7. ใช้แรงเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ เด็กต้องการกำลังใจจากครูอย่างสม่ำเสมอ คำชมจากครูจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพียงแต่ครูพูดว่า “ดี ดีมาก ถูกต้อง” หรือแม้แต่ ให้ “แต้มดาว” จะช่วยให้เด็กมีกำลังใจและพยายามมากขึ้น

การให้แรงเสริม (รางวัลและคำชมเชย) ครูจำเป็นต้องใช้ในทันทีที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเพื่อให้เด็กทำพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น หยุดแรงเสริมทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ หรือเพียงแต่นิ่งเฉยโดยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ก็ได้ ครูควรให้แรงเสริมอย่างสม่ำเสมอและลดแรงเสริมลงทีละน้อย เมื่อเด็กมีพฤติกรรมคงที่แล้วครูจึงงดแรงเสริม หรือให้แรงเสริมเป็นครั้งคราวเพื่อให้เด็กคงพฤติกรรมพึงประสงค์ตลอดไป

8. กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด ลักษณะการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เช่น

8.1 สถานการณ์สมมติ ครูอาจสร้างสถานการณ์สมมติเพื่อให้เด็กร่วมแสดงความคิดเห็น

8.2 ครูให้การบ้านที่เด็กสามารถหาคำตอบได้หลาย ๆ คำตอบ

8.3 วิธีถามตนเอง ครูอาจกระตุ้นให้เด็กตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับอะไร โจทย์ถามอะไร วิธีทำอย่างไร

9. ให้เด็กเรียนจากอะไร เด็กเก่งอาจช่วยครูอธิบายบางวิชาให้เพื่อนฟัง หรือเพื่อนช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้แก่เพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ

10. แจ้งผลการเรียนให้เด็กทราบโดยเร็ว ช่วงแรก ๆ เด็กจะกระตือรือร้นอยากทราบคำตอบ เมื่อพบว่าเด็กตอบผิดครูควรบอกให้เด็กทราบ ช่วยเหลือเด็กได้ปรับปรุงแก้ไขและอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่เด็กไม่เข้าใจ

11. ทบทวนบทเรียนบ่อย ๆ โดยให้เด็กสรุปสิ่งที่เรียนมาแล้ว นำบทเรียนมาทบทวนบ่อย ๆ ในรูปกิจกรรมอื่น

12. สอนโดยการเน้นย้ำ เชื่อมโยงกับวิชาอื่นด้วย เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะเรียนรู้ช้า มักเรียนได้หน้าลืมหลับ ครูอาจใช้วิธีเชื่อมโยงบทเรียนกับวิชาอื่น ๆ เพื่อเน้นย้ำให้เด็กเข้าใจบทเรียนและจำได้แม่นยำขึ้น

13. จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้มักมีสมาธิสั้นร่วมด้วย ดังนั้นห้องเรียนควรมีผนังกันทั้ง 4 ด้าน จัดห้องให้เป็นระเบียบ สวยงาม และมีเสียงรบกวนจากภายนอกน้อยที่สุดเพื่อไม่ให้เด็กวอกแวกง่าย

14. ใช้คำสั่งที่สั้นและเข้าใจง่าย ครูควรใช้คำสั่งสั้น ๆ ที่เข้าใจง่ายนำไปปฏิบัติได้

15. มองหาจุดเด่น – จุดด้อยของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กแสดงความสามารถพิเศษหรือเป็นคนเก่งในจุดที่เขามีศักยภาพ

16. ให้เด็กมีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ เพื่อให้เด็กพัฒนาความเป็นผู้นำ
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2545 : 21) ได้เสนอหลักการเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

1. เทคนิคการจำคำ (Word recognition)

2. เทคนิคการสะกดคำ

2.1 การดู – ปิด – เขียน – ตรวจสอบ เริ่มด้วยลอกคำศัพท์ที่ยาก หรือคำที่มักเขียนผิดบ่อยหรือคำศัพท์ที่ขยับบ จากนั้นลองปิดสมุดเขียนคำศัพท์จากความจำ ต่อมาบอกให้เขียน ตรวจสอบแล้วแก้ไขคำผิด

2.2 การใช้หลักภาษา ให้เด็กใช้หลักภาษาจนขึ้นใจ ฝึกอ่านและเขียนตามหลักภาษา ถ้าคำใดเป็นข้อยกเว้นให้ใช้วิธีการ จำ เพื่อชดเชยข้อบกพร่อง

3. เทคนิคการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน การเรียนการสอนโดยใช้ประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสหลาย ๆ ด้านไปด้วยกัน (Multisensory experience) เช่น การได้ยิน การเห็น การสัมผัสด้วยมือไปพร้อม ๆ กัน

สรุป การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่าง ๆ กันไป และกิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีความหลากหลายเพื่อให้เด็กได้สามารถเลือกงานที่ทำได้ รูปแบบของกิจกรรมหรือเกมที่จัดขึ้นควรให้เด็กมีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยิน และได้ฟัง เพราะจะทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้ได้รวดเร็วและใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

1.6 ลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน

มีผู้อธิบายลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านไว้หลายท่าน ดังนี้

เบญจพร ปัญญาขง (2545 : 5-6) ได้อธิบายลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านไว้ ดังนี้

1 อ่านช้า มีความยากลำบากในการอ่าน เช่น อ่านคำต่อคำ , จะต้องสะกดคำจึงจะอ่านได้

2 อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน

3 ไม่ระมัดระวังในการอ่าน จะเดาคำจากอักษรตัวแรก เช่น บาท เป็น บทที่ , เมื่อนั้น เป็น บัดนั้น , farm เป็น front

4 อ่านข้าม อ่านเพิ่มคำ อ่านผิดประโยคหรือผิดตำแหน่ง

5 อ่านโดยไม่เน้นคำ หรือเน้นข้อความบางตอน

6 จำคำศัพท์ได้จำกัด พยายามอธิบายความหมายของคำที่อ่านไม่ได้

7 ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้

8 เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้

9 จับใจความสำคัญ หรือเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้

10 ไม่รู้จักเดาคำจากคำ หรือประโยคที่อยู่หน้าหรือหลังคำ หรือย่อหน้านั้นๆ

ศรียา นิยมธรรม (2540 : 42) ได้อธิบายลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านไว้ ดังนี้

1 ขมวดคิ้ว นิ่งหน้า เวลาอ่าน

- 2 หลงบรรทัด
- 3 อ่านสลับคำ อ่านข้ามคำ
- 4 อ่านสลับตัวอักษร
- 5 การอ่านซ้ำ การอ่านถอยหลัง
- 6 อ่านออกเสียงไม่ชัด
- 7 จับใจความของเรื่องที่อ่าน หรือลำดับเรื่องที่อ่านไม่ได้
- 8 จำใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้
- 9 เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 65-67) ได้อธิบายลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ไว้ ดังนี้

1 พฤติกรรมการอ่านทั่วไป

- 1.1 อาการเครียดหรือเกร็ง เช่น ขมวดคิ้ว เปล่งเสียงสูง กัดริมฝีปาก เป็นต้น
- 1.2 อาการไม่แน่ใจ ไม่มั่นคงทางอารมณ์ เช่น ปฏิเสธไม่ยอมอ่านตามที่ครูตั้ง

ร้องให้ พยายามทำให้ครูใจไว

1.3 หลงตัวอักษร เช่น อ่านซ้ำที่เดิมหลายครั้ง อ่านข้ามข้อความ อ่านข้ามบรรทัด อ่านแล้วหลงบรรทัด ไม่รู้ว่าตนเองอ่านถึงไหน เป็นต้น

- 1.4 สายหน้า หรือสั้นสิริยะ
- 1.5 จับอ่านหนังสือจนชิดหน้าจนเกินไป หรือห่างเกินไป

2 อ่านคำไม่ถูกต้อง

- 2.1 อ่านข้าม เช่น เสียงดังฟังชัด อ่านว่า เสียงดังชัด
- 2.2 อ่านเพิ่ม เช่น ฝี่เสื่อมาถึง อ่านว่า ฝี่เสื่อบินมาถึง
- 2.3 อ่านคำอื่นแทน เช่น ต้นตะแบก อ่านว่า ต้นปะแตก
- 2.4 อ่านกลับหลัง เช่น ฟีน้อง อ่านว่า น่องฟี
- 2.5 อ่านออกเสียงผิด เช่น ปูกบ้าน อ่านว่า ปุกบ้าน
- 2.6 อ่านสลับคำหรือสลับตัวอักษร เช่น เกิดเป็นคนควรรหมั่นขยันเอย เป็นเกิด

เป็นคนควรรหมั่นขยันเอย

2.7 อ่านไม่ออก เด็กจะหยุดอ่านเมื่ออ่านมาถึงคำที่เด็กอ่านไม่ได้ พยายามอ่านคำนั้นอีกครั้ง เด็กอ่านผิดหรือข้ามคำนั้นไปโดยไม่อ่าน

2.8 อ่านช้ามาก เช่น พยายามอ่านทีละคำ กว่าจะอ่านได้แต่ละบรรทัดใช้เวลานาน นาทีหนึ่งอ่านได้เพียง 20-30 คำเท่านั้น ในขณะที่เด็กปกติอาจอ่านได้นาทีละ 100 คำขึ้นไป

3 ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 จำรายละเอียดไม่ได้ ไม่สามารถตอบคำถามท้ายบทได้หลังจากอ่านเรื่องแล้ว เช่น ในเรื่องสุนัขชื่ออะไร

3.2 จัดลำดับขั้นตอนไม่ได้ เช่น ลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ว่า เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน-หลัง

3.3 ไม่เข้าใจใจความสำคัญ เด็กไม่สามารถตอบได้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับอะไรมากที่สุด

4 ปัญหาอื่นๆ

4.1 อ่านทีละคำ อ่านได้หนึ่งคำแล้วหยุด หรืออ่านๆ หยุดๆ เพราะอ่านไม่ได้

4.2 อ่านเว้นวรรคผิด เช่น รถของ เขาวิ่งมาเรื่อยๆ

4.3 อ่านด้วยเสียงเบาเกินไป จนแทบไม่ได้ยินเสียงอ่าน ครูต้องบอกให้อ่านดังๆ และบอกหลายครั้ง

จากคำอธิบายลักษณะดังกล่าว สามารถสรุปลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านได้ ดังนี้

1. มีพฤติกรรมเคร่งเครียดหรือเกร็งในขณะที่อ่าน
2. มีความยากลำบากในการอ่าน ได้แก่ อ่านช้า อ่านถอยหลัง หลงบรรทัด จำตัวอักษรไม่ได้ จำคำไม่ได้ ลังเลในการอ่าน
3. อ่านไม่ถูกต้อง ได้แก่ อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านออกเสียงผิด อ่านสลับคำ หรือสลับตัวอักษร อ่านข้ามคำ อ่านเพิ่มคำ อ่านเว้นวรรคผิด ประสมคำผิด จำแนกเสียงสระหรือเสียงพยัญชนะผิด
4. ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน ได้แก่ ตอบคำถาม เรียงลำดับเหตุการณ์ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านไม่ได้

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

มีผู้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้หลายท่าน ดังนี้

นภดล จันทรเพ็ญ (2539 : 73) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการในการแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตนเอง แล้วผู้อ่านก็นำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

บันลือ พฤษะวัน (2532 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่าน เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด
2. การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียง
3. การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้ จากผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน
4. การอ่าน เป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปลความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี เป็นต้น

วรณี โสมประยูร (2537 : 121) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จากความหมายของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการรับรู้สัญลักษณ์หรือตัวอักษร โดยผ่านการสัมผัสทางสายตา แล้วแปลความหมายสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่สื่อออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจ แล้วสามารถนำความรู้ ความเข้าใจนั้น แปลงเป็นเสียง สื่อสาร สื่อความหมายออกมา หรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่างๆ ได้

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก และคุณภาพการอ่านของเด็กย่อมส่งผลกระทบต่อถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ดังนี้

กัลยา ขวนมาลัย (2539 : 8) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึงการเข้าใจความหมายของคำ สัญลักษณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ สามารถรับรู้แล้วแปรความหมายออกมาได้ ฉะนั้นหัวใจของการอ่าน คือ การเข้าใจและสามารถแปรความหมายของถ้อยคำที่อ่านได้ถูกต้อง

กู๊ดแมน (Goodman 1971 , อ้างถึงใน พงนา เขียนสะอาด 2547 : 22) กล่าวว่า การอ่าน คือ เกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) เป็นการ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดและภาษา การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ไม่ใช่เป็นผลมาจากความสามารถในการอ่านทุกตัวอักษร หรือเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมดของภาษา แต่เป็นผลมาจากทักษะในการอ่านทุกตัวอักษร หรือเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมดของภาษา แต่เป็นผลมาจากทักษะในการใช้ตัวชี้แนะทางภาษาในบริบทนั้น ทำให้เกิดประโยชน์ในการคาดเดาความหมายโดยรวม และอาศัยประสบการณ์เดิมทางภาษา ทำให้สามารถอ่านได้เข้าใจดี และรวดเร็วยิ่งขึ้น

เตือนใจ กรุยกระโทก (2543 : 15) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร เป็นความคิดโดยอาศัยประสบการณ์เดิม แล้วนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

นภดล จันทรเพ็ญ (2539 : 73) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตนเองแล้วผู้อ่านก็นำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

บันลือ พฤษะวัน (2538 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่าน เป็นการแปรสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมผสานเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้มุ่งให้ตัวประสมคำอ่านเป็นคำ ๆ ไม่สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันที เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออก มุ่งให้อ่านหนังสือได้แต่กลานเท่านั้น

2. การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำหรือเป็นประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่านหรือฟังผู้อื่นแล้วรู้เรื่อง เราเรียกว่า อ่านได้ ซึ่งมุ่งให้อ่านแล้วรู้เรื่องของสิ่งที่อ่าน

3. การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้ จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่าอ่านเป็น ผู้อ่านยอมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านแล้ว

4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปรความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดยวิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน และต่อเนื่อง (กระบวนการ) อาจต้องใช้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1,2 และ 3 (หรือไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน และนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวคิด แนวปฏิบัติได้ เราเรียกว่า อ่านเป็น

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 121-122) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่า เป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น ศิลปจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้ชีวิตที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ช่วยให้ผู้่านสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น เป็นเครื่องมือในการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทำให้บุคคลทันโลกทันเหตุการณ์ เป็นกิจกรรมส่งเสริมนันทนาการรวมทั้งเป็นการช่วยอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนได้อีกด้วย

2.3 ทฤษฎีการสอนอ่าน

ทฤษฎีการอ่านมีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้หลายแนวคิดเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานกำหนดแนวทางในการสร้างรูปแบบและวิธีการสอนให้เหมาะสม สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 56-58) ได้นำเสนอทฤษฎีการอ่านของนักการศึกษาไว้ ดังนี้

ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับสารต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ในขณะที่อ่านข้อความ ผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผิน จนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ ดังนั้นลำดับขั้นตอนของการอ่านตามพื้นฐานทฤษฎีนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การรับสาร โดยใช้สายตารับรู้
2. การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริง และภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก ผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้ง จนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

3. คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

ทฤษฎีของ Chase และ Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่าน ดังนี้

1. ผู้อ่านรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือยังไม่มีความแน่ใจ ก็จะใช้การอ่านซ้ำข้อความนั้น
2. สารที่ให้ความรู้ลึกในทางลบจะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้ทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่า หรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้ลึกทางลบ
3. ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์

ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสาร โดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จักเพื่อเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้อื่นที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมายการสะกดคำและ

ชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้อ่านสามารถแปลความของสารได้หลักสำคัญของ ทฤษฎีนี้มีอยู่ 4 ประการ คือ

1. การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกัน หรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร
2. การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้อ่านเข้าใจความหมายของคำใหม่ได้เร็วขึ้น
3. การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้อ่านเข้าใจ

4. การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับการชี้แนะของคำบางคำ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 7) ได้กล่าวถึงทฤษฎี การสอนอ่านไว้ว่า ทฤษฎีการสอนอ่านยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา โดยเน้น กระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ แนวทฤษฎีการสอนอ่านให้คำจำกัดความของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด (Smith 1973 ; Goodman 1973) วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่จะใช้ในการเรียนรู้การอ่านที่ถูกต้องและเป็นไป ตามธรรมชาติ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยามีได้มองการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อเข้าใจ สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน การ ถ่ายโยงความคิดรวบยอด ทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกถึงสิ่งที่อ่านได้ เป็นต้น

2.4 ลักษณะของกระบวนการอ่านและการรับรู้

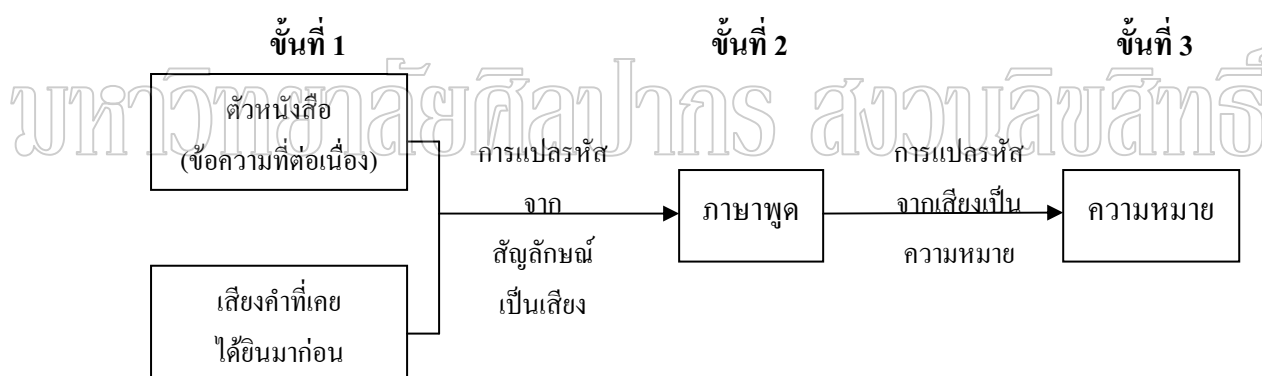
ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2509, อ้างถึงใน วรณี โสมประยูร 2534 : 124) กล่าวถึง ลักษณะของกระบวนการอ่านว่า มีขั้นตอน ดังนี้

1. สัมผัส (Sensation) สัมผัสโดยใช้สายตาจ้องดูหนังสือ
2. รับรู้ (Perception) รับรู้รูปร่างลักษณะคำเมื่อได้สัมผัสแล้ว
3. เข้าใจความหมาย (Comprehension) เข้าใจคำที่ได้พูด ดังนั้น การทำหนังสือ อ่านควรนำคำจากคำพูดเด็กมาเขียน
4. ใช้ความหมายที่ได้มา (Utilization) เป็นขั้นสุดท้ายของการอ่าน คือการคิด

มอนโร (Monroe, อ้างถึงใน จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน 2525 : 31) กล่าวถึงลักษณะของกระบวนการอ่านว่า กระบวนการอ่านประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การรับรู้ เห็นชัด ลำดับความจำรูปคำ เข้าใจการออกเสียงหรืออ่านได้
2. เข้าใจคำ หรือประโยคที่อ่าน เป็นการเข้าใจความหมายโดยอาศัยการแปลความ การตีความและการใช้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน
3. การตอบสนอง ได้แก่ การแสดงออกในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทั้งที่ต้องอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิมและสติปัญญา เมื่อเกิดความพอใจก็กระหายที่จะอ่านต่อไป หากเกิดความไม่พอใจก็จะเบื่อหรือเลิกอ่าน
4. บูรณาการ เป็นการได้รับแนวคิดจากเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มและขยายประสบการณ์ให้กว้างขวางขึ้น

เคนเนธ (Kenneth 1968, อ้างถึงใน วรณี โสมประยูร 2534 : 125) ได้กล่าวสรุปลักษณะของกระบวนการอ่านไว้เป็นแผนผัง ดังนี้

ผู้อ่านในระยะเริ่มเรียนหรือยังอ่านไม่เก่งจะรับเอาสัญลักษณ์ทางภาษาเขียนหรือตัวหนังสือไปรวมกับประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเสียงและคำพูดที่เคยได้ยินมาก่อน จากนั้นก็แปลงรหัสจากภาษาเขียนออกมาเป็นเสียงภาษาพูด แล้วผู้อ่านจึงแปลงรหัสจากภาษาพูดออกมาเป็นความหมาย จึงจะเกิดความเข้าใจในการอ่าน การอ่านออกเสียง จะใช้กระบวนการทั้ง 3 ชั้น คือ จากขั้นที่ 1 ไปขั้นที่ 2 และ 3 ส่วน การอ่านในใจใช้กระบวนการเพียง 2 ชั้น คือ จากขั้นที่ 1 ไปยังขั้นที่ 3 เลย กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านเห็นตัวหนังสือก็จะตีความหมายออกมาเลย โดยไม่ต้องแปลงรหัสจากตัวหนังสือมาเป็นเสียง อย่างไรก็ตามผู้อ่านในใจ อาจใช้ทั้ง 3 ชั้นก็ได้ แต่ไม่ปรากฏเสียงออกมาส่วนอัตราเร็วในการอ่านก็อาจจะช้ากว่าคนที่อ่านจากขั้นที่ 1 ผ่านเลยไปยังขั้นที่ 3

จากลักษณะของกระบวนการอ่าน ดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะของกระบวนการอ่านจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

1. การรับรู้ หมายถึงกระบวนการในการรับรู้ข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ
2. การตีความ หมายถึงกระบวนการในการทำความเข้าใจกับข้อมูลที่รับมา เก็บข้อมูลและแปลความเป็นความเข้าใจของตนเอง
3. การตอบสนอง หมายถึงกระบวนการในการนำข้อมูลที่ได้จากการตีความมาใช้สื่อความหมายอื่นต่อไป การใช้ข้อมูลตอบสนองความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่ได้รับร่วมกับประสบการณ์เดิมของตนเอง

สุรนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 67-68) ได้กล่าวถึงกระบวนการรับรู้เกี่ยวข้องกับการอ่านเป็นการทำงานสัมพันธ์กันของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เป็นกระบวนการที่จะต้องทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ รับรู้ และตีความสิ่งที่รู้สึก แล้วจึงให้ความหมายต่อสิ่งนั้น การรับรู้และการตีความสัญลักษณ์ของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและประสบการณ์ของผู้อ่าน ขั้นตอนของกระบวนการรับรู้กับการอ่านนั้นมี 3 ระดับ คือ

1. การรับรู้สัญลักษณ์ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ศึกษา การรับรู้คำกับการอ่านและสรุปว่าในขั้นแรกผู้อ่านจะรับรู้คำอย่างเรื้อนราง กล่าวคือยังจำคำนั้นไม่ได้หรือจำได้แต่ไม่ชัดเจน จนกว่าผู้อ่านจะเห็นความสัมพันธ์ของคำกับความหมาย แสดงให้เห็นว่าสามารถแยกความแตกต่างของสิ่งที่มองเห็น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้อ่านสามารถจำคำได้นั้นเอง ในขั้นต่อไปก็จะทำให้เข้าใจความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ เป็นการทำความเข้าใจความหมายของคำ ผู้อ่านจะสร้างความหมายของคำ โดยอาศัยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ให้เข้ากับคำ ผู้อ่านและผู้เขียนจะติดต่อกันได้ เพื่อกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ได้ตรงกัน การสื่อสารด้วยการอ่านจะเกิดขึ้น นอกจากนั้นประสบการณ์ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผู้อ่านในการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดความหมาย ได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เด็กอาศัย ความรู้ที่เด็กได้รับจากผู้ปกครองและทางโรงเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน

3. การสร้างแนวคิด เด็กแต่ละคนจะสร้างแนวคิดไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาและประสบการณ์เดิมของเด็ก การสร้างแนวคิดจะเกิดขึ้นได้ เมื่อเด็กเรียนรู้ที่จะมองเห็นความแตกต่างของสิ่งหนึ่งจากอีกสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยประสบการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำกันจะช่วยให้เด็กรู้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป เด็กจะพัฒนาแนวคิดง่าย ๆ ไปสู่นามธรรม การสรุปเป็นแนวคิดนั้นเป็นการรวมความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำและความรู้สึกต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน

2.5 วิธีการสอนอ่านทั่วไป

1 วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 1-3) กล่าวว่าวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีสอนที่กำหนดกิจกรรมไว้อย่างมีลำดับขั้นตอน ชัดเจน เป็นกระบวนการ โดยมีหลักการและแนวทฤษฎีที่สำคัญ คือ ทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร ทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ และทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยใช้เทคนิคการอ่านเชิงเล่าเรื่องที่เร้าความสนใจ แล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง

ขั้นตอนที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

ครูให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องที่อ่านกันมาแล้วเป็นหนังสือของตนเอง โดยครูอาจเป็นผู้เขียนเรื่องบนกระดานแล้วให้นักเรียนเป็นผู้แต่ง

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ แล้วให้ลอกประโยคต่างๆ จากเรื่องที่เขียนไว้ในขั้นที่ 3 ลงในหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม แล้ววาดภาพประกอบ

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา

ครูให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้และฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียนคำและประโยค โดยใช้วิธีการต่างๆ

2 วิธีสอนหน่วยเสียง

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 62 – 69) กล่าวว่าวิธีสอนหน่วยเสียงเป็นการนำหลักการทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการสอนอ่าน สอนเขียน โฟนิกส์ (Phonic) เป็นคำคุณศัพท์ คำนาม คือ Phone แปลว่า เสียง ในที่นี้หมายถึงเสียงในภาษา นั่นคือ เสียงพยัญชนะ และเสียงสระ คำประกอบขึ้นด้วยพยัญชนะ สระ และ/หรือ ตัวสะกด วิธีโฟนิกส์ใช้สีเป็นตัวกำหนดเสียง (สระ หรือพยัญชนะ) เช่น คำที่ประสมด้วยสระอา ในหน้าเดียวกัน สระอาอาจใช้สีแดงทั้งหน้า ทุกครั้งที่เด็กได้ยินเสียงสระอา ก็จะเห็นสีแดงทุกครั้ง ตัวสระอาเท่านั้นที่เป็นสีแดง ส่วนตัวพยัญชนะที่ประกอบขึ้นเป็นคำอาจมีสีอื่น การที่นักเรียนได้ยินเสียงอา และมองเห็นตัวลากข้างสีแดง จะช่วยให้

เด็กเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงสระกับสี และรูปทรง เมื่อเด็กเข้าใจ จำได้ จะช่วยให้เด็กถ่ายโยงความรู้ได้ เมื่อพบคำอื่นที่ประสมด้วยสระอาก็จะทำให้เด็กอ่านได้ เสียง

บ้าน ป่าน ค้าน เสียงพยัญชนะต้นที่ต่างกัน

มา มี มือ เสียงสระที่ต่างกัน

บวบ บวช บวม เสียงตัวสะกดที่ต่างกัน เป็นต้น

3 วิธีสอนเป็นคำ

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 143-144) กล่าวว่า วิธีสอนอ่านเป็นคำ เป็นวิธีสอนให้เด็กอ่านโดยใช้วิธีจดจำคำ โดยให้ความสำคัญต่อการจดจำรูปคำมากกว่ารูปของตัวอักษร และสอนให้เด็กได้รู้คำทั้งคำโดยการสังเกตความแตกต่างระหว่างคำ โดยในเบื้องต้นจะสอนให้เด็กจดจำคำที่มีความแตกต่างกัน มากกว่าคำที่มีความคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านรูปของคำและเสียงของคำ การเรียนรู้ในการจดจำคำของเด็กนั้น เด็กจะจดจำรูปของคำควบคู่ไปกับเสียงของคำ ตลอดจนคุ้นเคยกับความหมายของคำ ซึ่งอาจจะใช้รูปภาพ หนังสือภาพ หรือสื่อการสอนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการเข้าใจความหมายและจดจำคำ ในการสอนคำศัพท์ใหม่ๆ ครูควรเริ่มต้นด้วยการใช้คำง่ายๆ ที่เด็กคุ้นเคย หรือคำที่ประสมง่ายๆ จะช่วยให้เด็กจดจำได้ดีขึ้น

4 วิธีองค์รวมของภาษา

กูดแมน (Goodman 1986) กล่าวว่า วิธีองค์รวมของภาษาเป็นวิธีสอนภาษาให้แก่เด็กโดยการรวมทักษะ ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ไปพร้อมๆ กัน โดยไม่แยกสอนทีละทักษะและเน้นการสอนภาษาแก่เด็กในเนื้อหาสาระที่มีความหมาย ซึ่งขั้นตอนในการสอนอาจเป็น ดังนี้

4.1 ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

4.2 ฝึกให้เด็กอ่านหนังสือในใจทุกวัน โดยใช้เวลาไม่มาก

4.3 เรื่องที่นำมาสอนอ่านควรเป็นเรื่องที่จัดเนื้อหาแล้วให้เด็กอ่านเรื่องในลักษณะนี้ทุกวัน

4.4 ให้เด็กเขียนอธิบายภาพในสมุดภาพของเด็กที่เด็กจัดทำขึ้น

4.5 จัดทำเรื่องให้อ่านให้ง่ายขึ้น เช่น จัดรวบรวมคำยากหรือจัดหมวดหมู่ของคำตามเนื้อหาที่อ่าน

5. วิธีสอนของจิตлингแฮม

จิตлингแฮมและสติลแมน (Gillingham and Stillman 1970 , อ้างถึงใน จเร ฤทธิแก้ว 2548 : 24) กล่าวว่า วิธีสอนของจิตлингแฮมเป็นวิธีสอนที่กำหนดการสอนไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอน สอนโดยการนำหลักของวิชาวิทยาศาสตร์มาใช้ วิธีนี้จะมี 5 บทเรียนต่อสัปดาห์ สำหรับ

การเรียนรู้เป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี เสียงพยัญชนะจะถูกสอนโดยผ่านกระบวนการใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลายและจะเน้นคำที่ประสมด้วยเสียงพยัญชนะเดียวกัน โดยใช้บัตรคำที่มีสีของตัวอักษรและสีของรูปคำที่แตกต่างกัน เด็กก็จะเรียนรู้คำ ว่าประสมด้วยตัวอักษรใด และตัวอักษรแต่ละตัวก็จะถูกชี้แนะโดยใช้คำสำคัญ ก็จะทำให้เด็กจำตัวอักษรได้จากคำสำคัญเหล่านั้น เช่น

การสอนตัวอักษร ก ก็สอนโดยใช้ คำว่า ไก่มาช่วยสอน เป็น ก ไก่
การสอนตัวอักษร A ก็สอนโดยใช้คำว่า ANT มาช่วยสอน เป็น A ANT

6. การสอนแบบตรึงสระ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 69-70) กล่าวว่า การสอนแบบตรึงสระ เป็นการสอนอ่านแบบหาสระไว้ก่อน แล้วหาพยัญชนะมาประสม โดยเปลี่ยนพยัญชนะไปเรื่อยๆ เช่น

หาสระอา พยัญชนะอาจจะ เป็น ก ข ต บ ป พ ง ...

หาสระอู พยัญชนะอาจจะ เป็น ค ป ด ง ร ห ช ...

หาสระโอ พยัญชนะอาจจะ เป็น ก ต ป อ ...

หาสระเอา พยัญชนะอาจจะ เป็น ก ต ง บ ร ... ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนอ่าน มีประโยชน์ต่อการสอนอ่านเบื้องต้นอย่างมาก ทั้งนี้ มีงานวิจัยหลายอย่างที่ระบุว่า การสอนย่ำตัวอักษรมีความจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความล่าช้า หรือเด็กด้อยโอกาสต่างๆ แต่ทั้งนี้ในการสอนอ่านเบื้องต้นนั้นก็ไม่ควรจะละทิ้งเรื่องของความเข้าใจด้วย ดังนั้น การประสบความสำเร็จในการอ่านจำเป็นจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการจำแนกแยกแยะคำ พอๆ กับการเข้าใจความหมายของคำ และจำเป็นที่จะต้องมีการรักษาความพอดีในการสอนอ่านระหว่างการสอนย่ำตัวอักษรและการสอนย่ำความหมายเพื่อพัฒนาการอ่านที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2.6 การสอนอ่านแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 130-132) กล่าวว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะอ่านหนังสือได้หรือไม่นั้น ต้องอาศัยทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น 3 ด้าน คือ การจดจำ การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน

1. การจำคำได้ การที่เด็กจะจดจำคำได้นั้นจะต้องอาศัยความพร้อมในการอ่าน ความพร้อมในการอ่านการจำคำได้ มีเนื้อหา ดังนี้

1.1 การจับคู่ภาพเหมือน

1.2 การจับคู่อักษรเหมือน

1.3 การจับคู่คำที่เหมือน

1.4 มีความตั้งใจที่จะฟัง

1.5 การจำแนกเสียงพยัญชนะต้น ตัวสะกด และพยัญชนะควบกล้ำ

1.6 การจำแนกเสียงสระสั้น – ยาว

1.7 การจำแนกเสียงสระแท้ สระประสม

เมื่อเด็กมีทักษะทั้งหมดนี้แล้ว เด็กก็จะสามารถจำคำได้ซึ่งเป็นความพร้อมอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถอ่านหนังสือได้ในโอกาสต่อไป

2. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การที่เด็กจะสามารถอ่านหนังสือได้นั้น จำเป็นต้องรู้คำศัพท์จำนวนมาก ก่อนที่เด็กจะรู้คำศัพท์เป็นจำนวนมากได้นั้น เด็กจะต้องมีทักษะเบื้องต้นต่อไปนี้

2.1 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายเหมือนกันได้

2.2 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายตรงกันข้ามได้

2.3 บอกได้ว่าคำใดสะกดผิด

2.4 ใช้พจนานุกรมเป็น

2.5 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายเดียวกันได้

2.6 เขียนประโยคโดยใช้คำที่กำหนดให้ได้

2.7 ให้ความหมายของคำตามที่ปรากฏในประโยคได้

2.8 จัดประเภทของคำได้

2.9 เดาความหมายของประโยคได้ถูกต้องแม้จะมีคำขาดหายไปบ้างก็ตาม

3. การเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่าน

การเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่านเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นความสามารถในการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ผู้อ่านจะต้องมีทักษะ ดังนี้

3.1 ทักษะเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาไทย คำแต่ละคำสามารถอ่านออกเสียงได้ และจะต้องออกเสียงถูกต้องตามวรรณยุกต์ จึงจะสามารถเข้าใจได้ถูกต้อง

3.2 ทักษะเกี่ยวกับการเข้าใจความหมาย คำแต่ละคำมีความหมายในตัวของมันเอง นักเรียนจะต้องจำความหมายของคำให้ได้จึงจะสามารถอ่านหนังสือและเข้าใจความหมาย

3.3 ทักษะเกี่ยวกับการเรียงคำ นั่นคือการนำคำหลายคำมาเรียงกันเป็นวลีหรือประโยค และจะต้องเรียงกันในลักษณะที่ถูกต้องจึงจะมีความหมาย

3.4 ความสนใจ เราจะอ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี หากเรื่องที่อ่านนั้นอยู่ในความสนใจของเรา ดังนั้น การจัดเนื้อหาให้นักเรียนอ่านจึงควรจะต้องสอดคล้องกับอายุ เพศ ระดับชั้นของเด็กจึงจะช่วยให้เขาอ่านได้ดี

3.5 แรงจูงใจในการอ่าน หากผู้อ่านได้รับผลประโยชน์จากการอ่าน ก็จะทำให้เขาสนใจเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น เช่น นาย ก. ต้องการจะได้ไปขับขีรถยนต์ ซึ่งจะต้องผ่านการทดสอบข้อเขียนแต่ก่อน นาย ก. ก็จะมีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรซึ่งแรงจูงใจดังกล่าวจะช่วยให้เขาอ่านได้ดีขึ้น

3.6 การจัดลำดับความยากง่ายในการอ่าน การจัดเนื้อหาการอ่านให้แก่เด็กจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงจะช่วยให้เด็กอ่านเข้าใจได้ดีขึ้น จัดลำดับคำจากที่เป็นรูปธรรมก่อน คำที่เป็นนามธรรม

3.7 การเรียงลำดับประโยค ควรเรียงลำดับประโยคที่มีคำไม่มากนักและเป็นประโยคสั้น ๆ ไปจนถึงประโยคที่ประกอบด้วยคำเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นประโยคยาว ๆ

3.8 การอ่านจับใจความสำคัญ ใจความสำคัญ คือ ข้อมูลที่สำคัญที่สุด ผู้เขียนต้องการแสดงไว้ในย่อหน้าที่อ่าน ใจความสำคัญอาจอยู่ตอนกลาง หรือตอนท้ายก็ได้ผู้อ่านจะต้องหาให้พบ

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังนั้นนักเรียนทุกคนควรมีทักษะในการอ่านในระดับสูง จึงจะสามารถเรียนต่อชั้นที่สูงขึ้นได้ดีสรุปได้ว่า การสอนอ่านแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะต้องฝึกทักษะ 3 ด้าน คือ การจดจำคำ การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน การฝึกทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนเป็นเบื้องต้นก่อน เพราะถ้านักเรียนไม่สามารถอ่านได้ จะมีความยากลำบากในการเขียนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

2.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ

ทฤษฎีการเรียนรู้มีมากมายหลายกลุ่มด้วยกัน แต่ละทฤษฎีมีหลักการและแนวคิดแตกต่างกันไป ทฤษฎีของนักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

เยาเวพา เตชะคุปต์ (2542 : 63 – 65) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt - Field Theory) ไว้ว่า ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theories) ที่เน้นการรับรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อย ๆ แนวความคิดนี้เกิดขึ้นในประเทศเยอรมนี ในสมัยเดียวกับที่ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ของวัตสันกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา นักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ ได้แก่ แมกซ์ เวอร์ไทเมอร์ วอล์ฟแกง โคลเลอร์ คอฟท์ และเคิร์ท เลวิน และต่อมาเลวินได้ศึกษาและขยายความคิดออกเป็นทฤษฎีสนาม (Field Theory)

หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. การรับรู้ (Perception) การรับรู้ในความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มนี้ หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบกับประสาทสัมผัส ซึ่งมี หู ตา จมูก ลิ้น และ ผิวน้ำ และ การแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบสัมผัสก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ เป็นการสร้างความหมายเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ให้กับตัวเรา เช่น การรับรู้ทางสายตา ก็ได้แก่เมื่อมีสิ่งเร้าในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพมากกระทบสายตา สายตาก็สัมผัส ทำให้มองเห็นและแปลความหมายเป็นความสวยงาม ความน่าเกลียด เป็นต้น

2. การหยั่งเห็น (Insight) หรือการรู้แจ้งตลอด หมายถึง การเกิดความคิด ความเข้าใจที่แวบขึ้นมาทันทีทันใด โดยมีความเข้าใจในสาระสำคัญในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ กล่าวคือ มองเห็นขั้นตอนกระบวนการความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในการแก้ปัญหอย่างแจ่มแจ้งว่าจะแก้จุดใดก่อนจุดใดหลัง การหยั่งเห็นจึงเป็นความเข้าใจที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการคิดแก้ปัญหาด้วยการคิดแก้ไขโดยวิธีการอื่นก่อนระยะหนึ่ง เช่น การลองผิดลองถูก เป็นต้น แล้วจึงเกิดความคิดความเข้าใจแวบขึ้นมา มองเห็นช่องทางตลอดทุกขั้นตอนในการแก้ปัญหานั้น ๆ แล้วอุทานว่า อ้อ ! (Aha)

กฎการเรียนรู้ ทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้เน้นกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. กฎความแน่นอนชัดเจน (Principle of Pranguang) กฎนี้เป็นกฎที่มีความสำคัญกว้างขวาง ครอบคลุมกฎอื่น ๆ โดยได้อธิบายว่า ในการรับรู้สิ่งใดก็ตาม อินทรีย์มีแนวโน้มที่จะจัดประสบการณ์นั้น ๆ ให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ ให้อยู่ในรูปแบบที่ดีที่สุด มีความหมายสมบูรณ์และง่าย เช่น การจัดกลุ่มดาวเป็นรูปลูกหมี ผงลูกไก่ เป็นต้น ดังนั้นในการรับรู้อินทรีย์อาจรับรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของบุคคล แต่การรับรู้ที่ดีจะต้องเกิดความแน่นอนหรือชัดเจน ซึ่งมีสิ่งที่จะต้องคำนึง 2 ประการ คือ

1.1 ภาพ (Figure) หรือส่วนที่เด่น เป็นจุดศูนย์รวมของสิ่งที่สนใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการรับรู้ในการจัดระเบียบของลักษณะภาพ เป็นสิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจเป็นพิเศษในขณะนั้น

1.2 พื้น (Ground) หรือส่วนประกอบของภาพ เป็นส่วนที่รองรับภาพซึ่งเกิดจากการจัดระเบียบของการรับรู้ในลักษณะที่เป็นพื้น เป็นส่วนประกอบของภาพไม่ใช่สิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจขณะนั้น

การรับรู้ภาพและพื้นซึ่งบางทีอาจจะมองเห็นสลับกันนั้น ตามทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท์เชื่อว่า เกิดจากประสบการณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์เดิมของบุคคลมีผลต่อการเรียนรู้ภาพและพื้น

2. กฎความใกล้ชิด (Principle of Proximity) หมายถึง สิ่งเร้าใด ๆ ที่อยู่ใกล้กัน ซึ่งมนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้กันเป็นพวกเดียวกันหรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

3. กฎความคล้ายคลึง (Principle of Similarity) หมายถึง สิ่งเร้าใด ๆ ก็ตามที่มีลักษณะรูปร่าง ขนาด หรือสีคล้าย ๆ กัน มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ลักษณะรูปร่าง ขนาดหรือสีที่คล้ายกันเป็นพวกเดียวกัน หรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

4. กฎความต่อเนื่อง (Principle of Continuity) หมายถึง สิ่งเร้าที่ดูเหมือนว่าจะมีทิศทางไปในทางเดียวกัน หรือมีแบบแผนไปในแนวทางหนึ่งด้วยกัน ก็จะทำให้รับรู้เป็นรูปร่างหรือเป็นหมวดหมู่ขึ้น

5. กฎความสมบูรณ์หรือกฏปิด (Principle of Closure) หมายถึง สิ่งเร้าใดก็ตามที่ยังขาดความสมบูรณ์ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ให้เป็นสิ่งที่สมบูรณ์

การนำทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มเกสตัลท์ไปใช้ในการจัดการศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนควรจัดสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิด เพราะทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มนี้จะเน้นการส่งเสริมความคิดของเด็กเป็นสำคัญ โดยใช้กิจกรรมหลาย ๆ ชนิด เช่น นิทาน เหตุการณ์ มาใช้ในการจัดประสบการณ์เดิม

2. ครูผู้สอนควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนหรือความสามารถของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นต้น

3. การเน้นภาพรวม ครูควรจัดบทเรียนให้เป็นหมวดหมู่ มองเห็นโครงสร้างของเรื่องที่จะเรียน แล้วแยกเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์ต่อกัน แล้วจึงให้รายละเอียดของหน่วยย่อยแต่ละหน่วยนั้น โดยเฉพาะการสอนภาษาควรเน้นให้เด็กเห็นคำหรือประโยคมากกว่าการสะกดคำ

4. การประยุกต์ใช้ การเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน

5. การเรียนรู้ ควรเน้นความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ โดยหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ นำความรู้ไปใช้ได้จริง

2.8 การสอนอ่านเป็นคำ

การสอนอ่านเป็นคำเป็นวิธีการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการอ่านคำศัพท์ และ

จำแนกคำ ซึ่งมีแนวคิดและวิธีการสอน ดังนี้

กรมวิชาการ (2535 : ท-ธ) ได้ให้ความหมาย คำคุ้นตา (Sight Words) ไว้ว่าเป็นคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เช่น คำว่า พ่อ แม่ พี่ น้อง ลุง ป้า น้ำ อา ปู่ ย่า ตา ยาย ยืน เดิน นั่ง นอน กิน ไป หา ฉัน เรา โรงเรียน มือ ขา ตา จะ เป็นต้น การสอนคำคุ้นตามีวิธีการสอนดังนี้

1. คำคุ้นตาเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะสอนให้อ่านเป็นคำ โดยไม่ต้องสะกดคำ แต่จะนำมาสอนอ่านบ่อยๆ ใช้พูด ใช้เขียนบ่อยๆ เพื่อให้จำคำได้แม่นยำ
2. สอนความหมายของคำโดยอ่านคำประกอบรูปภาพ หรือทำท่าทางประกอบ เพื่อบอกความหมาย สอนอ่านเป็นประโยคเพื่อใช้คำแวดล้อมบอกความหมายของคำ
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการจำคำ ได้แก่ อ่านเป็นคำ เล่นเกม การสังเกตรูปคำ หรือสังเกตพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ที่ประกอบเป็นคำนั้นพร้อมออกเสียงคำให้ถูกต้อง

มิลเลอร์ (Miller 1993 , อ้างถึงใน อัจฉรา นาคทรัพย์ 2546 : 37) ได้กล่าวถึงแนวทฤษฎี ความรู้เกี่ยวกับคำคุ้นตา ไว้ว่า ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งที่เด็กนักเรียนจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคำคุ้นตา

วิธีการสอนอ่านเป็นคำ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจำคำ
2. การจำแนกคำ

การจำแนกคำจะเป็นเรื่องที่ยาก เพราะการที่จะจำแนกคำได้นั้นเด็กจะต้องจำคำได้เสียก่อน แม้ว่าการจำคำนั้นจะใช้ทักษะที่มากเกี่ยวข้องน้อยกว่าการจำแนกคำ แต่ก็จะใช้ในการประเมินผลและฝึกในการสอนอ่านระดับประถมศึกษา นำมาใช้ในการคัดแยกและการจำแนกคำ

คำคุ้นตา สามารถที่จะอธิบายได้หลากหลายความหมาย คำเหล่านี้ผู้อ่านจะสามารถจำได้ทันทีที่เห็น โดยที่ไม่ต้องหยุดและวิเคราะห์คำ โดยใช้เทคนิคการจำแนกคำ เช่นเดียวกับวิธีการสอนหน่วยเสียง อย่างไรก็ตาม คำคุ้นตา ยังหมายถึงคำที่ไม่ต้องมีความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์กับเสียง และคำที่ไม่เป็นไปตามกฎของการสะกดคำ แต่เป็นวิธีการอ่านแบบจำเป็นคำๆ ไป

ซาบาติโน , มิลเลอร์และชมิทท์ (Sabatino , Miller and Schmidt 1981 , อ้างถึงใน อัจฉรา นาคทรัพย์ 2546 : 38) กล่าวว่า การสอนอ่านเป็นคำเป็นวิธีการสอนอ่านแบบจำคำวิธีหนึ่ง มีวิธีการ เทคนิคต่างๆ และมีขั้นตอนในการสอน ดังนี้

1. การจับคู่ภาพ
2. การจับคู่ตัวอักษร

3. การจับคู่คำ
4. เกมในการจำคำ
5. เกมที่ใช้ไม้กระดาน
6. เกมที่ใช้สนาม ลูกว้าง
7. เกมให้อาหาร สำหรับพัฒนา การจำคำในหมวดคำสิ่งของหรือสัตว์
8. การสร้างหมวดหมู่คำ เช่น การสร้างบัตรภาพ บัตรคำของคอลัซ ที่สามารถแสดงภาพได้นานๆ ชนิด ในแต่ละตัวอักษรวิธีนี้สามารถใช้การฟังร่วมด้วยได้ การสอนอ่านคำในเบื้องต้นสามารถนำคำที่เป็นชื่อสี , จำนวน หรือ วัน เดือน ฯลฯ มาสอนได้

วอห์ และ แคนแดนซ์ (Vaugh and Candace 1991 , อ้างถึงใน อัจฉรา นาคทรัพย์ 2546 : 38) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการสอนอ่านเป็นคำ ไว้ดังนี้

เทคนิคการสร้างคำคันทา

เด็กบางคนมีความรู้สึกยุ่งยากในการจำคำได้โดยอัตโนมัติ และต้องการโอกาสที่จะได้ฝึกสะกดคำ และจำคำที่เรียนได้ ในเรื่องที่จะกล่าวถึงนี้เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนจำคำได้และยังมี เกมที่สามารถใช้ได้ดีเท่าๆ กับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งกิจกรรมต่างๆ นี้ ไม่ใช่วิธีที่นำไปสู่การอ่านได้ทั้งหมด ไม่ควรที่จะนำมาใช้เป็นวิธีหลักในการสอนเพียงวิธีนี้วิธีเดียว ควรที่จะนำไปใช้ช่วยในการซ่อมเสริมหรือสอนเสริมในด้านการอ่านโดยเน้นการอ่านคำ และให้ความหมายของคำ

การสอนอ่านเป็นคำ

การสอนโดยวิธีนี้เป็น การ แก้วไข ผีกล่น และฝึกปฏิบัติ ในการช่วยเหลือนักเรียนในการอ่านคำศัพท์ ใช้สอนอ่านในขั้นต้นของการอ่าน และการอ่านเพื่อจำแนกคำ เป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุดในการใช้เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้สัญลักษณ์ คำโครงของคำที่มองเห็นในการอ่านหรือจำแนกคำออกมา และยังสามารถใช้ร่วมกับการสอนอ่านวิธีอื่น ๆ เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านเบื้องต้น หรือเทคนิคในการอ่านคล่อง วิธีนี้เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนอ่านคำ จำแนกคำ ก่อนที่จะไปเรียนการอ่านเนื้อเรื่องหรือข้อความ เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกับนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ

ขั้นตอนการสร้างคำ

เลือกคำจากเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่สามารถอ่านได้ถูกต้องและอ่านได้อัตโนมัติในทุกครั้งที่อ่าน จำนวน 5 – 10 คำ เมื่อเลือกคำมาได้แล้ว ดำเนินการสอนตามขั้นตอน ดังนี้

1. ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำซึ่งเป็นคำที่อยู่ในเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. แสดงคำให้นักเรียนดูทีละคำโดยใช้เวลา 5 วินาที และอ่านคำนั้น 2 ครั้ง

3. สับคำและถามให้เด็กนักเรียนอ่านคำในบัตรคำแต่ละใบ ครูคอยบอกคำที่ถูกต้องให้กับเด็กนักเรียนหลังจากที่เด็กอ่านคำนั้นผิดและถ้าเด็กไม่ตอบหรือไม่อ่านคำภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้เด็กฟัง

4. แสดงคำทั้งหมดอีกครั้ง โดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 2

5. ให้นักเรียนอ่านหรือออกเสียงคำแต่ละคำอีกครั้ง โดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 3 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งเด็กสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ถ้านักเรียนยังไม่สามารถจำคำได้ หลังจากการสอนไปแล้ว 7 ครั้ง ให้เปลี่ยนจากการระลึกได้ (Recall task) มาเป็นการจำได้ (Recognition task) โดยวางคำต่าง ๆ ไว้บนโต๊ะแล้วให้เด็กชี้คำตามที่ครูบอก ถ้าเด็กยังอ่านคำไม่ได้ก็ให้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

1. เทคนิคการใช้รูปภาพ (Picture association techniques)

2. เทคนิคความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือคำ (Sentence / Word association techniques)

3. เทคนิคการเติมคำ (Cloze procedure)

หลังจากที่สอนอ่านคำให้กับเด็กแล้วให้ครูบันทึกผลการอ่านคำของเด็กลงในแบบบันทึก และ เมื่อสอนคำในวันแรก ๆ ไปแล้วให้นำกลับมาสอนหรือทบทวนใหม่ในวันต่อ ๆ ไป

ข้อคิดเห็น

ขั้นตอนนี้เป็นเทคนิคการสอนอ่านอย่างเป็นระบบสำหรับการสอนอ่านเป็นคำเป็นการแก้ไขการอ่านคำ เป็นแบบฝึกที่ใช้สอนอ่านเป็นคำ ๆ อย่างไม่รู้ก็ตาม ยังมีข้อที่ควรคำนึงเกี่ยวกับการสอน ดังนี้

1. วิธีนี้เป็นเพียงเทคนิคเสริม และจะต้องใช้ร่วมกับวิธีสอนอื่น ๆ ที่เน้นการอ่านเนื้อเรื่องและการจำแนกคำ เช่น ตัวบอกริบท (Context clues)

2. เด็กควรจะเข้าใจความหมายของคำ

3. ใช้ในกรณีที่แยกสอนเป็นคำ ๆ

นอกจากวิธีการสอนอ่านคำดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้านการอ่านคำ ได้ผลดียิ่งขึ้น คือ

เทคนิคการใช้รูปภาพ

การจำแนกคำโดยใช้รูปภาพนั้นจะมีประโยชน์และใช้ได้ดี ถ้ารูปนั้นบ่งบอกหรือแสดงภาพออกมาได้ตรงตามความหมายของคำ วิธีนี้จะช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำนั้นออกมาได้เป็นรูปแบบที่คิดขึ้นมาเพื่อช่วยนักเรียนในการพัฒนาการอ่านคำศัพท์และยังช่วยในการเชื่อมโยงวิธีการที่เน้นการอ่านคำในเนื้อเรื่อง เมื่ออ่านเนื้อเรื่องนักเรียนควรจะพยายามอ่านคำไม่คิดถึงแต่รูปภาพประกอบเท่านั้น แต่จะต้องเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำด้วย

ขั้นตอนการสอน อ่านคำโดยใช้เทคนิคการใช้รูปภาพ มีดังนี้

เลือกคำที่เด็กอ่านไม่ได้ โดยเลือกคำที่แสดงภาพได้ง่าย ๆ ก่อน เช่น คำนาม คำกริยา และคำคุณศัพท์ แล้วเขียนคำลงในบัตรคำ (ใช้ 5-10 คำ ในการสอนแต่ละครั้ง) แยกบัตรออกเป็นส่วน ๆ โดยจะวาดหรือหารูปมาติดในบัตร หรืออาจจะให้เด็กวาดรูปลงในบัตรเองก็ได้ เมื่อเลือกคำและบัตรภาพได้แล้วให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. วางบัตรภาพไว้ที่ด้านหน้าเด็ก แล้วฝึกให้เด็กพูดชื่อตามภาพนั้น
2. วางบัตรภาพและบัตรคำ ครูพูดชื่อคำนั้นอีกครั้งและให้นักเรียนฝึกพูดชื่อคำ
3. บอกให้นักเรียนจับคู่คำกับภาพและพูดชื่อคำขณะที่จับคู่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ

จนกว่านักเรียนจะสามารถจับคู่คำกับภาพได้หมด

4. วางคำไว้หลาย ๆ คำ ไว้ข้างหน้าเด็กและให้เด็กเลือกหรือชี้บอกคำที่ครูพูด ถ้าเด็กไม่สามารถชี้บอกได้ถูกต้องให้เด็กนึกภาพเพิ่มเติมในความจำของตนเอง ถ้าเด็กยังไม่สามารถชี้คำได้อีก ให้แสดงรูปที่คู่กับคำนั้นให้เด็กดู

5. ให้เด็กนึกถึงคำและอ่านโดยแสดงคำให้ดู 1 ครั้ง และทำซ้ำอีกถ้าเด็กไม่สามารถนึกคำและอ่านได้ ให้เด็กนึกภาพประกอบไปด้วย ถ้าเด็กยังไม่สามารถนึกได้อีก ครูบอกให้เด็กดูรูปภาพที่คู่กับคำนั้น

6. ทำตามขั้นตอนที่ 5 ต่อไปจนกว่าเด็กจะสามารถจำแนกคำทั้งหมดได้โดยอัตโนมัติ และบันทึกผลในแบบบันทึก

7. ให้เด็กทบทวนคำต่าง ๆ ทุก ๆ วัน และที่สำคัญที่สุดให้เด็กอ่านคำในเนื้อเรื่องเมื่อเด็กอ่านและไม่สามารถอ่านได้ ครูช่วยแนะนำให้เด็กนึกภาพหรือคำที่ช่วยให้เด็กนึกถึงคำศัพท์นั้นได้

ข้อสังเกต

เทคนิคการใช้รูปภาพนี้เป็นการช่วยให้นักเรียนได้มองภาพแล้วสามารถจำแนกคำได้ เช่นเดียวกับการสอนอ่านเป็นคำ วิธีนี้ควรจะใช้เป็นแค่เพียงขั้นตอนที่เสริมเข้าไปเท่านั้น นักเรียนควรจะหาโอกาสอ่านคำในเนื้อเรื่องและเข้าใจความหมายของเรื่องด้วย

การสอนอ่านเป็นคำประกอบภาพ เป็นการสอนอ่านแบบจำคำอย่างหนึ่งและมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ในการช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำได้ในทันทีที่เห็น โดยไม่ต้องสะกดคำอ่าน และเด็กเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน สามารถเชื่อมโยงจากคำที่อ่านไปสู่คำศัพท์คำอื่นที่ใช้สระ และมาตราตัวสะกดเดียวกันได้ การที่เด็กจะเรียนรู้คำและสามารถอ่านคำที่เห็นได้นั้น วิธีการสอนและการดำเนินการตามขั้นตอนก็มีความสำคัญที่จะช่วยทำให้เด็กสามารถอ่านคำ และจำสระได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและเลือกวิธีการสอนอ่านเป็นคำประกอบภาพมาใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวได้

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

โกสุม สุฉันทบุตร (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทย ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดท่าเรือ ตำบลแพงพวย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 คน ดำเนินการทดลอง โดยทดสอบก่อนการสอน ดำเนินการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทย เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวม 40 ครั้ง และทดสอบหลังการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้หลังการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทยสูงกว่าก่อนการสอน

จเร ฤทธิ์แก้ว (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่าน ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดวังน้ำเย็น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 คน ดำเนินการทดลอง โดยทดสอบก่อนการสอน ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่าน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวม 30 ครั้ง และทดสอบหลังการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนโดยใช้วิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่านสูงกว่าก่อนการสอน

วิไลพร สายจันทร์ชูร (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำและเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้สื่อภาพลายเส้นตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบางหวาดอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 1 คน โดย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 25 ครั้ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านสะกดคำและเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

สมคิด บุญบูรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านตามแบบ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จำนวน 8 คน และใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวม 32 ครั้ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังจากได้รับการสอนอ่านตามแบบสูงขึ้น และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังจากการใช้วิธีการสอนอ่านตามแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จำนวน 8 คน และใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที รวม 40 ครั้ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับดี และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำหลังการสอนอ่านเป็นคำ สูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรณญา เชื้อทอง (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้บทร้อยกรอง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จำนวน 6 คน และใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากหลังการทดลองอยู่ในระดับดี และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บอนด์และไดค์สตรา (Bond and Dykstra 1967, อ้างถึงใน นวีลักษณ์ บุญยะกาญจน 2525 : 121) ศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านชื่อตัวอักษร และความสามารถในการจำแนกเสียงของคำที่พูดมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับความสามารถในการเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน และความสามารถ

ในการอ่านชื่อตัวอักษรยังเป็นตัวพยางค์ที่ดีที่สุดสำหรับความสามารถในการอ่านคำ แม้จะใช้วิธีสอนต่างกัน

ทอมป์สัน (Thompson 1963, อ้างถึงใน จีวีกฤษณ์ บุญยะกาญจน 2525 : 122) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงกับความสามารถในการอ่านของเด็กในระยะแรกเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และระยะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงมีสหสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จในการอ่านของเด็ก โดยพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จำนวน 24 คน มีความสามารถในการจำแนกเสียงอย่างเพียงพอตั้งแต่แรกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 16 คน ส่วนเด็กที่อ่านได้ไม่ดี 24 คน จะมีเพียง 1 คน ที่มีความสามารถในการจำแนกเสียงมาก่อน

ชาร์ดและออสบอร์น (Chard and Osborn 1999 , อ้างถึงใน จเร ฤทธิ์แก้ว 2548 :38) ศึกษาวิธีการสอนการจำหน่วยเสียงและการจำคำ เพื่อที่จะนำมาใช้ช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน โดยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับการอ่าน ดังนี้ คือ การพัฒนาภาษาพูด การตระหนักในการรับรู้ตัวอักษร การอ่านออกเสียง และการอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีสอนเหล่านี้จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้การอ่าน วิธีการสอนการจำหน่วยเสียงและการจำคำ ได้แก่ การสอนการจำคำ การเชื่อมโยงคำกับหน่วยเสียง การสอนพยัญชนะ การตระหนักในการรับรู้หน่วยเสียง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง ฯลฯ

มาร์ติน (Martin 2005 : Abstract) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ในลอนเซสตัน โดยศึกษาทดลองกับเด็กจำนวน 22 คน ในแถบเทศมานีตอนเหนือเมืองลอนเซสตัน และเป็นการทดลองแบบนาร์่องเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ในหมู่เด็กๆ ที่มีอายุแตกต่างกัน ดำเนินการทดลองสอนอ่านแบบ โฟนิกส์โดยใช้การสอนแปลสัญลักษณ์หน่วยเสียงและการจำคำ เป็นเวลา 3 เดือน แล้วทำการทดสอบการอ่านโดยใช้แบบทดสอบความคล่องแคล่วในการอ่านคำและแบบทดสอบย่อยด้านการระบุค่าของจุดคอกซ์ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กกลุ่มที่มีความล่าช้าทางการอ่านมากกว่า 12 เดือน จะต้องได้รับการสอนอ่านแบบ โฟนิกส์ประมาณ 1 ปีขึ้นไปจึงจะดีขึ้น ส่วนเด็กที่มีความล่าช้าทางการอ่านน้อยกว่า 12 เดือน สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของตนเองจากการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ได้ ในระยะเวลา 3 เดือน

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า ในการสอนอ่านเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำเป็นจะต้องใช้วิธีการที่หลากหลายประกอบกัน เพื่อให้ผลการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้วิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่าน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ

3.1 ภาพกับสื่อการเรียนการสอน

รูปภาพเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ เพราะว่ารูปภาพเป็นวัสดุที่มีลักษณะเด่นหลายประการ มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการศึกษา ซึ่ง นักการศึกษาหลายคนได้กล่าวเกี่ยวกับรูปภาพไว้ดังนี้

รูปภาพ เป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาที่นิยมกันอย่างแพร่หลายเป็นจุดรวมความสนใจ เป็นอุปกรณ์ที่สื่อความหมายที่อธิบายได้ละเอียดทุกสถานการณ์ อาจจัดมาใช้เป็นรูปเดี่ยว หรือรวมกันเป็นเล่ม หรือเป็นชุดก็ได้ (สมคิด ธีรศิลป์ 2527 ,อ้างถึงใน อุษณี สติรัตน์ 2547 : 71)

รูปภาพเป็นวัสดุอย่างหนึ่งช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ รูปภาพที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้แก่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพเขียนต่างๆ เป็นสิ่งที่หามาได้ง่าย และมีราคาถูก และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคือ รูปภาพจำลองเอาความเป็นจริงมาให้เราศึกษารายละเอียดได้ จะใช้เวลาในการศึกษาอยู่นานเท่าใดก็ได้ รูปภาพอาจได้รับการดัดแปลงบางอย่างเพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียนรูปภาพนำเอาสิ่งที่ไม่เคยพบหรือสิ่งที่อยู่ห่างไกลเข้ามาสู่ห้องเรียนได้ เช่น การเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ รูปภาพช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านสมบูรณ์ขึ้น รูปภาพเป็นแหล่งสำหรับค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้การทํางานมีคุณค่ายิ่งขึ้นเมื่อมีภาพประกอบ ภาพเน้นจุดรวมความสนใจของนักเรียนทำให้นักเรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนตรงกัน ช่วยแก้ไขความเข้าใจและรอยประทับใจที่ผิดมาแต่เดิมให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและส่งเสริมการอภิปรายร่วมกัน ภาพสามารถเร้าอารมณ์หรือเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนได้ อีกทั้งยังช่วยสรุปบทเรียนเมื่อเรียนจบได้เป็นอย่างดี (โสกา-พรรณ นามวงศ์ และ เกื้อกูล คุปรัตน์ 2528)

รูปภาพเป็นทัศนวัสดุที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารมาช้านานก่อนที่จะมีภาษาพูดและภาษาเขียนนักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งคือ คอมินิอุส (Comenius) ได้พยายามที่จะให้ครูได้ใช้รูปภาพประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนรู้เป็นรูปธรรมมากที่สุด ให้ผู้เรียนได้เห็นจริงเห็นจัง ท่านเสนอแนะว่าห้องเรียนควรมีรูปภาพให้ผู้เรียนได้ดูและเน้นว่าควรรู้สื่อประเภทรูปภาพให้มาก อาจจะเน้นภาพวาด ภาพไดอะแกรมประกอบการสอนเพราะจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและจำได้นาน คอมินิอุสได้รับยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งโสตทัศนศึกษา และท่านได้แต่งหนังสือสำคัญมากมายโดยเฉพาะได้แต่งหนังสือที่ถือได้ว่าเป็นตำราเล่มแรกที่มีภาพประกอบคือหนังสือ Obis Pictus มีภาพประกอบรวม 150 ภาพโดยภาพหนึ่งจะใช้สอนบทเรียนบทหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่ง

หนังสือภาพเล่มนี้เป็นแนวทางให้นักแต่งหนังสือต่างๆ เจริญรอยตามจนกระทั่งทุกวันนี้ (เสาวรีย์ ลิกขาบัณฑิต 2528)

ชม ภูมิภาค (2524) กล่าวว่าถ้าเราจะสังเกตตำราหรือแบบเรียนในประเทศที่มีความเจริญจะเห็นได้ว่ามีภาพแทรกกว่าเป็นจำนวนมาก ภาพนั้นก็เช่นเดียวกับภาษาหนังสือคือใช้การสื่อสาร นักเรียนต้องอ่านภาพออกเช่นเดียวกับการอ่านหนังสือ การอ่านภาพออก (Visual literacy) นั้นเป็นความสามารถในการเห็นของมนุษย์ การฝึกฝนด้วยภาพให้นักเรียนอ่านภาพนั้นเป็นจุดเริ่มต้นแล้วจะตามด้วยการพูดและการเขียนภายหลัง และมีภยิตจินบทหนึ่งว่า “ ภาพหนึ่งภาพมีค่าเท่ากับคำพูดหนึ่งพันคำ “ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ โรเบิร์ต เจ ฮันยาร์ด ที่ว่ารูปภาพเหมาะสำหรับนักเรียนเพราะช่วยให้เด็กได้เห็นด้วยตาและได้มีความรู้อย่างกว้างขวางโดยได้รู้ได้เห็นในโลกใหม่ในลักษณะต่างๆจากประสาทตา คำพูดนั้นบางทีก็ยาวหรือสั้นเกินไปพอเหมาะพอดี รูปภาพเป็นภาษาสากล แม้จะอ่านคำอธิบายประกอบไม่ออกนักเรียนชั้นประถมก็อาจเข้าใจความหมายของภาพเดียวกับนักศึกษามหาวิทยาลัยดูได้ และข้อสำคัญก็คือคนเราไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ชอบดูภาพกันทั้งนั้น จะเห็นได้ว่าภาพนอกจากจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวดีแล้ว ภาพยังดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีอีกด้วย

จากการศึกษาของนักจิตวิทยาการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมาสรุปได้ว่า สิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพมีอิทธิพลต่อการจำสูงกว่าสิ่งเร้าที่เป็นคำ หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าสิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพระลึกได้ดีกว่าการระลึกจากสิ่งเร้าที่เป็นคำ ถึงแม้ว่าวิธีการเสนอสิ่งเร้า วิธีทดสอบที่กระทำกับกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่แตกต่างกันก็ตาม (เซวงศักดิ์ จันทร์ชมภู , 2525)

3.2 ประเภทของภาพ

รูปภาพเป็นทัศนวัสดุ 2 มิติเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ วัตถุ และเหตุการณ์ต่างๆ อาจเป็นภาพถ่าย ภาพวาดลายเส้น ภาพวาดแรเงา ภาพการ์ตูน แผนภูมิ แผนผังต่างๆ เป็นต้น รูปภาพอาจทำขึ้นได้โดยการวาด การพิมพ์ การถ่ายภาพ ความต้องการของผู้สร้าง (ฉลองชัย สุรวัดนบูรณ์ 2528)

ประเภทของภาพถ้าจะกล่าวโดย ทั่วไปก็พอจะสรุปได้ว่ามีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือภาพที่เกิดจากการถ่ายโดยใช้กล้องถ่ายรูปผลิตออกมา จะเป็นภาพถ่ายโปสการ์ด หรือภาพนิ่งประเภทฟิล์มสตริป ฟิล์มสไลด์ หรือภาพถ่ายประกอบตัวหนังสือ แมกกาซีนต่างๆ และภาพอีกประเภทหนึ่งคือภาพที่เกิดจากการวาดหรือการเขียนขึ้นมา จะเป็นภาพวาดลายเส้นแบบแสดงเค้าโครงรูปร่างของสิ่งต่างๆ หรือวาดภาพที่เน้นความเหมือนจริง มีการเพิ่มมิติต่างๆ เช่น สี แสง เงา หรือรายละเอียดปลีกย่อยเข้าไปเพื่อให้ภาพที่เหมือนจริงมากขึ้น

3.3 คุณสมบัติของภาพ

โรซินสกี (Resinski 1977 , อ้างถึงใน วิไลพร สายจันทร์ยุร 2549 : 41) กล่าวว่าภาพที่ตีนั้นต้องสามารถสื่อความหมายให้ผู้ดูเข้าใจ เกิดอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด และจะต้องสามารถเป็นตัวแทนของสิ่งของที่ต้องการแสดงได้

คุณลักษณะของภาพที่ดีจะทำให้ผู้ดูเกิดการเรียนรู้ซึ่ง ดายเออร์ (Dwyer 1978 , อ้างถึงใน วัลภา ปาเช 2533:13) กล่าวว่าสิ่งที่นำมาพิจารณาประกอบกันนอกจากจะเป็นขนาดมิติต่างๆ เช่น แสง สี ความต้องการของภาพแล้ว ประเภทของภาพก็ต้องนำมาพิจารณาด้วยคือ ภาพลายเส้นอย่างง่าย (simple line drawing) ภาพลายเส้นแสดงรายละเอียด (detailed line drawing) และภาพถ่ายหรือภาพวาดเหมือนจริง (realistic drawing) แสดงว่ารายละเอียดของเนื้อหาสาระในภาพก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน ซึ่งได้กล่าวมาแล้วว่าการนำภาพมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือรายละเอียดภายในภาพ เพราะอาจทำหน้าที่ 2 อย่างในขณะเดียวกัน คือ เป็นสิ่งเร้า และเครื่องมือสื่อสาร ซึ่งทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Horton and Turnage 1976 : Bourne and others 1971 อ้างถึงใน อรุณ พรหมจรรย์ 2531) อธิบายไว้ว่า ภาพแต่ละภาพประกอบด้วยหน่วยข้อมูลหลายหน่วยอันเป็นตัวแปรภายในภาพ เช่น สี ความเข้ม ขนคของภาพ เป็นต้น ถ้าภาพนั้นมีสีเดียวก็ถือว่าภาพนั้นเป็นข้อมูล 1 หน่วย แต่ถ้าเพิ่มลงไปอีก 1 สี ก็จะเป็นการเพิ่มข้อมูลเข้าไปอีก ยิ่งเพิ่มตัวแปรเข้าไปในภาพมากขึ้น ตัวแปรต่างๆที่เป็นองค์ประกอบของรูปภาพนั้นจะสร้างความยุ่งยากแก่ผู้ศึกษามาก

ภาพประกอบการสอนนั้น จะมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้แตกต่างจากภาพในการสร้างผลงานทางศิลปะ ครูจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพประกอบการสอนซึ่งเป็นเพียงให้ครูสามารถวาดเขียนภาพอย่างง่ายๆ เพื่อเป็นการสื่อความหมายได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของภาพประกอบการสอนกับภาพในการสร้างศิลปะ

3.4 คุณประโยชน์ของภาพต่อการเรียนการสอน

นักศึกษาหลายท่านได้กล่าวสรุปถึงคุณประโยชน์ของภาพต่อการเรียนการสอนไว้ตรงกันดังนี้ (ชม ภูมิภาค 2524 : โสภภาพรณ นามวงศ์ และ เกื้อกุล คุปรัตน์ 2528)

1. รูปภาพจำลองความจริงมาให้เราได้ศึกษาลายละเอียดได้
2. รูปภาพนำเอาสิ่งที่น่าสนใจไม่เคยพบเห็นหรืออยู่ห่างไกลมาสู่ห้องเรียนได้
3. รูปภาพช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนและเป็นจุดรวมความสนใจของนักเรียน

4. ภาพส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและส่งเสริมการอภิปรายร่วมกัน
5. ภาพเปลี่ยนทัศนคติและเร้าอารมณ์ของผู้ดูได้
6. ภาพช่วยสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาเรื่องราวที่เรียนได้
7. ภาพช่วยแก้ไขความผิด หรือความประทับใจผิดๆ ที่เป็นมาแต่เดิมให้ถูกต้องได้ตรงกัน
8. ภาพเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเองตลอดไป

3.5 ลักษณะภาพที่เด็กชอบ

ถ้าเราสามารถล่วงรู้ความต้องการ ความชอบหรือความสนใจที่ผู้เรียนมีต่อรูปภาพ เราก็จะสามารถพิจารณาเลือกรูปภาพที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งมีผู้กล่าวถึงลักษณะภาพที่เด็กชอบ ไว้ดังนี้

มนตรี แยมกลีกร (25 : 135 – 13) กล่าวถึงลักษณะภาพที่เด็กชอบไว้ดังนี้

1. ภาพเหมือนจริงมากกว่าภาพประดิษฐ์
2. ภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ
3. ภาพที่แสดงให้เห็นการกระทำและเรื่องราว มีการเคลื่อนไหว
4. ภาพที่ไม่ซับซ้อนเห็นได้ง่าย มีขนาดโต
5. ภาพที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิม หรือสิ่งที่เด็กเคยรู้มาก่อนแล้วและเมื่อเด็กโตขึ้น จะชอบภาพที่มีสีอ่อนลง และมีลักษณะซับซ้อนขึ้น

วาสนา ชาวหา (2533 : 27) กล่าวถึง ลักษณะภาพที่เด็กชอบไว้ดังนี้

1. ภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ
2. ภาพเหมือนจริงมากกว่าภาพประดิษฐ์
3. ภาพง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีสีสัน เมื่อโตขึ้นจะชอบภาพที่มีความซับซ้อนขึ้น และมีสีอ่อนลง

4. ภาพที่แสดงเรื่องราว เหตุการณ์หรือการกระทำและแทรกอารมณ์ขัน

5. ภาพที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิม

6. ภาพที่มีขนาด สามารถมองเห็นได้ชัดเจน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ลักษณะภาพที่เด็กชอบนั้นควรเป็นภาพสีที่มีลักษณะเหมือนจริง ไม่ซับซ้อน มีขนาดใหญ่มองเห็นได้อย่างชัดเจน และเป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของเด็ก

3.6 หลักเกณฑ์การเลือกและใช้ภาพประกอบการเรียนการสอน

การที่ครูจะตัดสินใจเลือกหรือใช้ภาพประกอบการเรียนการสอนนั้น ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์หรือเกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนได้มากที่สุด สิ่งต่างๆที่ควรนำมาพิจารณาในการใช้เลือกภาพมีดังนี้

วาสนา ชาวหา (2533 : 27) กล่าวถึง หลักการเลือกรูปภาพมาใช้ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เสนอเรื่องราวหรือเนื้อหาได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
2. ตรงกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
3. เหมาะกับความสนใจและวัยของผู้เรียน
4. เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
5. แสดงเรื่องสำคัญเพียงเรื่องเดียวและชี้ชัดในสิ่งที่ต้องการสื่อความหมาย
6. มีขนาดใหญ่ คมชัด สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและทั่วถึงทุกคน
7. มีสัดส่วนและขนาดที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง โดยแสดงให้เห็น

ความสัมพันธ์หรือเปรียบเทียบขนาด เช่น ภาพอาคารขนาดใหญ่ ถ้าเป็นภาพที่แสดงเฉพาะตัวอาคารเพียงอย่างเดียว ไม่มีสิ่งอื่น ๆ บรากลในภาพเป็นการเปรียบเทียบ ผู้เรียนก็อาจจะไม่เข้าใจว่าอาคารนั้นใหญ่โตเพียงใด แต่ถ้ามีภาพคน ยานพาหนะ หรือสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อยู่ในภาพนั้นด้วยก็จะทำให้เข้าใจขนาดที่แท้จริงได้ถูกต้อง

8. มีการจัดองค์ประกอบภาพที่ดี มีความสมดุล สวยงาม น่าสนใจ

วิททิช และ ชูลเลอร์ (Wittich and Schuller 1973 , อ้างถึงใน วัลภา ปาเฮ 2533) กล่าวถึงการใช้ภาพประกอบการสอนไว้ว่า

1. ภาพนั้นจะต้องตรงจุดกับประสงค์ของการเรียนการสอน
2. ภาพนั้นต้องดึงดูดความสนใจของผู้ดูได้
3. ภาพต้องมีขนาดใหญ่พอสมควรที่จะเห็นรายละเอียดต่างๆได้ชัดเจน
4. เนื้อหาสาระในภาพต้องตรงกับเรื่องที่จะสอน
5. ภาพต้องมีจุดสนใจที่เด่นชัด การจัดองค์ประกอบของภาพต้องดี ชัดเจน

น่าสนใจ

เสาวนีย์ สิกขามันฑิต (2528) ได้สรุปหลักเกณฑ์การเลือกภาพที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการเรียนการสอนดังนี้

1. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
2. สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียน

3. ภาพหนึ่งควรให้แนวคิดเดียว

4. มีความคมชัด ขนาดพอเหมาะ ถ้าใช้กับผู้เรียนรายบุคคลหรือกลุ่มเล็กไม่เกิน 8 คนควรมีขนาด 8 นิ้ว X 10 นิ้ว

5. การจัดองค์ประกอบของภาพดี และมีความถูกต้องตรงความเป็นจริง

วาสนา ชาวหา (2533 : 27 - 28) กล่าวถึง หลักการใช้รูปภาพเพื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งควรใช้รูปภาพที่มีความสำคัญต่อการสื่อความหมายเท่านั้น ไม่ควรใช้รูปภาพจำนวนมากเกินความจำเป็น อาจทำให้เกิดความสับสน วุ่นวายและสร้างความเบื่อหน่ายแก่ผู้เรียน

2. ควรใช้ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนรู้สมบูรณ์ขึ้น เพราะถ้าพึ่งรูปภาพเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้หรือเรื่องราวได้สมบูรณ์ทุกเรื่องเสมอไป

3. แนะนำการดูภาพหรืออ่านภาพแก่ผู้เรียนล่วงหน้าก่อนใช้รูปภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่สำคัญ ๆ ของภาพได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดหา รวบรวมและใช้รูปภาพเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

5. เลือกวิธีแสดงหรือนำเสนอรูปภาพที่เหมาะสมและได้ผลที่สุด ซึ่งอาจกระทำได้ดังนี้

5.1 แสดงให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่ได้ดูพร้อมกัน โดยผู้สอนชูให้ดูหรือวางบนขาตั้งที่สูงพอที่ผู้เรียนทุกคนมองเห็นได้ชัดเจน ในกรณีนี้รูปที่นำมาเสนอจะต้องมีขนาดใหญ่ ผู้เรียนที่อยู่หลังสุดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

5.2 ถ้ารูปภาพที่นำมาแสดงมีขนาดเล็กไม่เหมาะกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ และต้องการแสดงให้ผู้เรียนได้ดูพร้อมกันก็ต้องอาศัยเครื่องฉายทึบแสง (Opaque Projector) เพื่อขยายให้รูปภาพนั้นมีขนาดใหญ่ขึ้นโดยปรากฏเป็นภาพบนจอ แต่การใช้วิธีนี้จะต้องควบคุมความมืดภายในห้องฉายให้มีทัศนितिจึงจะสามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจน มีขนาดใหญ่อื่น มีสีสันทึบเหมือนรูปภาพที่นำมาฉาย ไม่ควรส่งรูปภาพให้ผู้เรียนดูต่อ ๆ กันทีละคนในขณะที่ผู้สอนกำลังอธิบายหรือบรรยายอยู่ เพราะอาจทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ไม่ได้ฟังในสิ่งที่ผู้สอนบรรยาย ผลที่ได้จากการดูภาพจะไม่สมบูรณ์หรือคุ้มค่า

5.3 แสดงบนป้ายนิเทศ เพื่อเร้าความสนใจหรือใช้นำเข้าสู่บทเรียนประกอบบทเรียน สรุปรหรือทบทวนบทเรียน ซึ่งอาจอาศัยความร่วมมือจากผู้เรียนในการจัดหารูปภาพ

การออกแบบ ตลอดจนการจัดป้ายนิเทศ ก็จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและฝึกความรับผิดชอบ ตลอดจนการนำศิลปะและความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาใช้ในการจัดป้ายนิเทศด้วย

6. หลังการใช้รูปภาพในกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้จากรูปภาพมากระทำกิจกรรมอื่น ๆ อันจะส่งเสริมให้การเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ สมบูรณ์ขึ้น และเป็นการสัมพันธ์ความรู้ต่าง ๆ มาใช้ในกิจกรรมเหล่านี้ ดังเช่น การแต่งความ การวาดภาพและลงสี การเล่าเรื่อง เป็นต้น

โสภภาพรรณ นามวงศ์ และ เกื้อกูล คุปรัตน์ (2528) กล่าวถึงหลักการใช้ภาพประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. ใช้ภาพให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
2. เลือกดูว่าจะใช้ภาพแสดงออกวิธีไหนจึงจะเหมาะสม
3. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมโดยการถามคำถามเกี่ยวกับภาพนั้น
4. ควรใช้รูปภาพร่วมกับอุปกรณ์การสอนอย่างอื่น
5. ควรสอนวิธีอ่านภาพแก่นักเรียนด้วย กล่าวคือให้มองหาความสำคัญของเรื่อง

ในภาพก่อน แล้วมองหาความแตกต่างหรือเหมือนกันของวัตถุ ความเกี่ยวข้องเกี่ยวเนื่องของ ขบวนการและมองหาเงาเกี่ยวพันของสิ่งเร้าที่ปรากฏในภาพ

ดังนั้นจึงพอสรุปถึงหลักการการเลือกและการใช้ภาพประกอบการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ต่างๆดังต่อไปนี้คือ

1. ใช้ภาพให้ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน
2. เลือกภาพที่มีการจัดองค์ประกอบดี มีความคมชัด ความเป็นจริงด้านสี ขนาด และรูปร่าง
3. ภาพควรมีขนาดโต มองเห็นได้ชัดเจน น่าสนใจ
4. ภาพต้องแสดงเนื้อหาเรื่องราวรายละเอียดได้ดี
5. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาพนั้น ๆ ด้วย

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับภาพได้แบ่งผลการศึกษา เกี่ยวกับประเภทของภาพที่มีผลต่อการเรียนการสอน และศึกษาเกี่ยวกับขนาดของภาพที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน แยกตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ศรีสุดา ทองสุข (2526) วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีอายุน้อยชอบภาพที่มีลักษณะง่ายและรายละเอียดน้อย เช่น ภาพการ์ตูนแบบโครงร่างซึ่งเข้าลักษณะของเส้นแบบง่ายมี

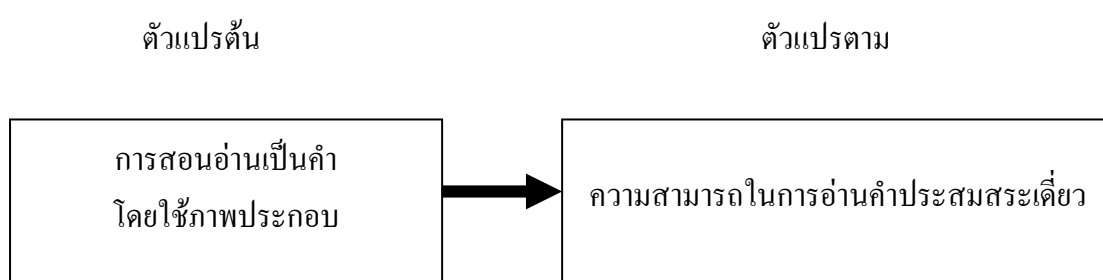
รายละเอียดน้อย และเมื่ออายุมากขึ้นจะชอบภาพที่มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น ต่อมา รุจิรา คุ่มเจริญ (2527) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของภาพที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ของเด็กเรียนช้า โดยใช้ภาพวาดลายเส้น วาดภาพเหมือนจริง และภาพถ่าย ผลการวิจัยพบว่าภาพลายเส้นให้ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ต่อนักเรียนดีกว่าภาพวาดเหมือนจริงซึ่งมีรายละเอียดมาก และภาพถ่ายตามลำดับ

เจสกี (Jesky 1991, อ้างถึงใน อุษณี สติรัตน์ 2547 : 70) ทดลองแล้วพบว่าภาพสีจะทำให้ผู้เรียนระลึกภาพได้ดีกว่าภาพขาว-ดำ และภาพขาว-ดำ จะระลึกภาพได้ดีกว่าภาพลายเส้น และในเด็กเรียนช้าจะมีความคงทนในการเรียนรู้มากขึ้นเมื่อได้รับการเสนอภาพเหมือนจริง

จากผลการวิจัยที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ว่าประเภทของภาพที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีอายุน้อยหรืออยู่ในวัยประถมคือภาพประกอบที่มีสีเหมือนภาพจริง รายละเอียดน้อยไม่ซับซ้อน และเป็นภาพอย่างง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดหรือมิติต่างๆของภาพที่จะทำให้เด็กเกิดความสับสน หรือเป็นภาพลักษณะโครงร่างไม่มีรายละเอียดแต่ก็สามารถทำให้นักเรียนดูออกว่าเป็นภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้ศึกษามาดังกล่าว สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ในรูปแบบของการทดลองกับตัวอย่างที่ศึกษา เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่มีปัญหาด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยใช้วิธีการสอนอ่าน เป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยมี รายละเอียดของการดำเนินการทดลองดังต่อไปนี้

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

1.1 ประวัติทั่วไป

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพศชาย อายุ 8 ปี 3 เดือน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 คน มีขั้นตอนการประเมินคัดแยก ดังนี้

1.2 การประเมินทางจิตวิทยา

1.2.1 จากการประเมินความสามารถทางเชาวน์ปัญญา สำหรับเด็กอายุ 2 - 15 ปี ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา อายุจริง 8 ปี 3 เดือน อายุสมอง 7 ปี 6 เดือน IQ เท่ากับ 97 ระดับเชาวน์ปัญญา ปานกลาง

จุดเด่น

เด็กมีความสามารถในการจำภาพ และสังเกตสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบ จากการเห็นและการได้ยิน รวมทั้งยังมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว หยิบจับ มีความสามารถในการเข้าใจจากการมองเห็น และการแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์จากการดูภาพ และบอกสิ่งที่ขาดหายไปซึ่งเป็นภาพที่พบในชีวิตประจำวัน

จุดอ่อน

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีจุดอ่อนในเรื่องความสามารถในการเรียนรู้ การแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์ การคิดอย่างมีเหตุผล การวิเคราะห์เปรียบเทียบและเกี่ยวโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เช่น จะทำอย่างไรถ้าทำไม้บรรทัดเพื่อนหาย ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาจะตอบว่า ไม่ต้องทำอะไร ก็อยู่เฉย ๆ เพื่อนคงไม่ทำอะไร

1.3 ผลการประเมินทางการศึกษา

1.3.1 คัดกรองโดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADSD/LD/Autism (PDDs) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับโรงพยาบาลศิริราช พบว่า มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนและการคิดคำนวณ จึงได้นำปัญหาทางด้านการอ่านมาแก้ปัญหาก่อนด้านการเขียนและการคิดคำนวณเพราะการอ่านคือทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้หากนักเรียนอ่านออกก็จะทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้ดี

1.3.2 คัดกรองโดยใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการพบว่าตัวอย่างมีปัญหในเรื่องของการอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น และสระเดี่ยว สามารถอ่านได้เพียง 2 คำ จาก 17 คำ คือ จะ ตา และใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านทำการทดสอบพบว่าตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีปัญหาในเรื่องของการอ่านคำประสมสระเดี่ยว สามารถอ่านได้ 1 คำ จาก 25 คำ คือ หลา

1.3.3 ทดสอบเป็นรายบุคคล ในขั้นนี้ใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อวัดทักษะด้านการอ่าน การเขียน และการสะกดคำ โดยผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านคำจากแบบเรียนที่เรียนในชั้นที่กำลังเรียนอยู่ เพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกโดยใช้หนังสือแบบเรียนที่ใช้เรียน เพื่อประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำในระดับที่เรียนอยู่ และตรวจสอบแบบฝึกหัดเพื่อพิจารณาลายมือนักเรียน ลักษณะการลากเส้น แล้วบันทึกความบกพร่องทั้งหมด เพื่อใช้ประกอบในการประเมินและตัดสินใจตามลักษณะที่บกพร่องเพื่อเป็นข้อมูลที่จะช่วยเหลือต่อไป เมื่อได้ข้อมูลทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว จึงนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องของความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยตัดสินใจสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ข้อ จาก 3 ข้อ โดยได้พิจารณาถึงความจำเป็นและความรุนแรงในลักษณะที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งหากไม่ให้ความช่วยเหลือแล้วนักเรียนจะไม่สามารถเรียนหนังสือได้ หรือไม่มีพัฒนาการทางการเรียนเท่าที่ควร ไม่สามารถเรียนทันเพื่อนได้ จึงตัดสินใจว่า เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยที่ผู้วิจัยได้พิจารณา นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 1 คน เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว
2. แผนการสอนเฉพาะบุคคล
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวระหว่างเรียน
4. บัตรภาพประกอบบัตรคำ

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในการเรียนรู้การอ่านคำ มีขั้นตอนดังนี้ คือ

1.1 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษาคำศัพท์ในบทเรียน

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน เทคนิควิธีการที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านคำ วิธีการสร้างสื่อและแบบฝึกให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่ทำการทดลอง ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.3 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการประเมินผลด้านการอ่าน เพื่อศึกษาจุดประสงค์และการประเมินผลด้านการอ่าน

1.4 ศึกษาหนังสือแผนนวัตกรรมพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อศึกษาตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

1.5 กำหนดเนื้อหาโดยการนำคำศัพท์มาจากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นคำพื้นฐานในบทเรียน และคำที่อยู่ในบัญชีคำพื้นฐานชั้นเด็กเล็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยที่คำศัพท์เหล่านั้นเป็นสระเดี่ยวเสียงยาว จำนวน 7 สระ ที่ไม่มีตัวสะกด และไม่เป็นคำควบกล้ำ คำที่ผู้วิจัยนำมาทำเป็นบทเรียนเป็นคำนาม หรือคำกริยาที่สามารถสื่อได้ด้วยภาพที่ชัดเจน จำนวน 35 คำ

1.6 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 40 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตร IOC ถ้าค่า IOC ของแบบทดสอบข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ

0.5 แสดงว่าคำศัพท์นั้นสามารถใช้ทดสอบได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าคำศัพท์นั้นไม่สามารถนำไปใช้ในการทดสอบได้

1.7 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ มีดังนี้

1.7.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 คำ คะแนนเต็ม 35 คะแนน

อ่านได้ถูกต้องชัดเจน ให้ 1 คะแนน

อ่านไม่ได้หรือไม่ยอมอ่าน ให้ 0 คะแนน

1.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.8.1 นายสุพจน์ จันทรโอกุล ผู้ทดสอบการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้

1.8.2 นางสาวจินดา ประชุมพันธุ์ ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.8.3 นางชญาพิมพ์ หงษ์เวียงจันทร์ ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศิริรัตนาราม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสุพรรณบุรี

1.9 ผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบทดสอบ โดยใช้สูตร IOC ถ้าค่า IOC ของแบบทดสอบข้อใดมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าแบบทดสอบข้อนั้นใช้ไปทำการทดสอบได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าคำศัพท์นั้นไม่สามารถนำไปใช้ในการทดสอบได้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์นั้นหรือไม่

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

แล้วนำคะแนนที่ได้แทนค่าในสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมที่วัด

$\sum R$ แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ ถ้าค่าดัชนี IOC ของข้อคำถามใดน้อยกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็จะถูกคัดออกไป

1.10 ปรับปรุงจัดทำเป็นแบบให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง(ดังภาคผนวก ข หน้า 80)

2. การสร้างและหาคุณภาพแผนการสอนเฉพาะบุคคลโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในการเรียนรู้การอ่านคำประสมสระเดี่ยว มีขั้นตอนดังนี้ คือ

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา ของกรมวิชาการ

2.2 ศึกษาคู่มือวิชาภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาคำประสมสระเดี่ยว ที่เป็นคำนาม คำกริยา ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ ไม่มีตัวสะกดและไม่เป็นคำควบกล้ำ

2.3 ศึกษาหนังสือวิธีสอนอ่าน เพื่อศึกษาทฤษฎีวิธีสอนอ่านเป็นคำ

2.4 ศึกษางานวิจัย เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล

2.5 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคลโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบที่เขียนขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และชำนาญการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการสอนเฉพาะบุคคลผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการสอน โดยรายการพิจารณาข้อใดมากกว่าหรือเท่ากับ 4 แสดงว่ารายการพิจารณาข้อนั้นนำไปใช้ในการเขียนแผนการสอนเฉพาะบุคคลได้ แต่ถ้ารายการพิจารณาข้อใดน้อยกว่า 4 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง
- 2 หมายถึง สอดคล้องน้อย
- 3 หมายถึง สอดคล้องปานกลาง
- 4 หมายถึง สอดคล้องมาก
- 5 หมายถึง สอดคล้องมากที่สุด

2.6 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำมาใช้สอนตัวอย่างที่ใช้ศึกษา (ดังภาคผนวก ง หน้า 95)

3. การสร้างและหาคุณภาพของบัตรภาพประกอบบัตรคำของวิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ มีขั้นตอนดังนี้ คือ

3.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา ของกรมวิชาการ

3.2 ศึกษาคู่มือวิชาภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาคำประสมสระเดี่ยว ที่เป็นคำนาม คำกริยา ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ ไม่มีตัวสะกด

3.3 ศึกษาหนังสือภาพกับการเรียนการสอน เพื่อศึกษาลักษณะภาพที่เด็กชอบ

3.4 ศึกษางานวิจัย เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และจัดทำภาพประกอบแผนการสอน

3.5 นำบัตรภาพประกอบบัตรคำโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบที่จัดทำขึ้น ให้ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคุณภาพแล้วสามารถบอกคำได้ตรงกับภาพหรือไม่ หากบอกได้ไม่ตรงกับคำผู้วิจัยต้องเลือกภาพใหม่หรือเลือกคำใหม่ เพื่อให้ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสามารถบอกชื่อภาพได้ตรงกับคำ แล้วนำบัตรภาพให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และชำนาญการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมของบัตรภาพประกอบบัตรคำ

3.6 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำบัตรภาพประกอบบัตรคำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำมาใช้กับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา (ดังภาคผนวก จ หน้า 131)

5.การดำเนินการวิจัย

5.1 แบบแผนการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Single Subject Design มีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O1	X	O2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E แทน ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

O 1 แทน การประเมินความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

X แทน การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

O 2 แทน การประเมินความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

5.2 ขั้นตอนการทดลองการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

1. ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 ข้อ ทำการทดสอบก่อนเรียน

บันทึกคะแนนผลการทดสอบก่อนการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคลเรื่องการอ่านคำประสมสระเดี่ยวจากการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาทำการทดลองสอน 7 วัน วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เวลา 14.30 - 16.00 น. และมีการทดสอบก่อนการสอน และหลังการสอนในแต่ละแผนการสอน (ภาคผนวก ก) โดยจำแนกกิจกรรมดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน

แผนการสอนที่	วัน	เวลา	เรื่อง
	จันทร์	14.30-16.00	ทดสอบก่อนการทดลอง
1	อังคาร	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ู ได้แก่ หู งู ภู ภู ภู ภู
2	พุธ	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ื ได้แก่ ติ สี ชี ปี่ ผี
3	พฤหัสบดี	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ือ ได้แก่ มือ ถือ ชื้อ ชื้อ รื้อ
4	ศุกร์	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ৈ ได้แก่ เข เกร เซ เท เป้
5	จันทร์	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ำ ได้แก่ แพบ แคน แม่ แห
6	อังคาร	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ำ ได้แก่ โค โบ โข โน โถ
7	พุธ	14.30-16.00	การอ่านคำประสมสระ ำ ได้แก่ คอ ตอ พ่อ ยอ งอ
	พฤหัสบดี	14.30-16.00	ทดสอบหลังการทดลอง

3. ทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 คำ เมื่อสิ้นสุดการสอน

4. นำคะแนนทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มาหาค่าร้อยละ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 ข้อ ก่อนและหลังการทดลอง

บันทึกคะแนนผลการทดสอบหลังการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6.2 ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวระหว่างการสอน จำนวน 7 ครั้ง ครั้งละ 5 ข้อ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวจากการสอนโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้คะแนนและร้อยละ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยการสอนอ่านเป็นคำและใช้ภาพประกอบของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ การเก็บข้อมูลการทดลองนั้น ได้เก็บข้อมูลในส่วนของความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ และการทดสอบความสามารถก่อน และหลังจากการสอนทุกครั้งในแต่ละแผนการสอนเฉพาะบุคคล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนด้วยการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

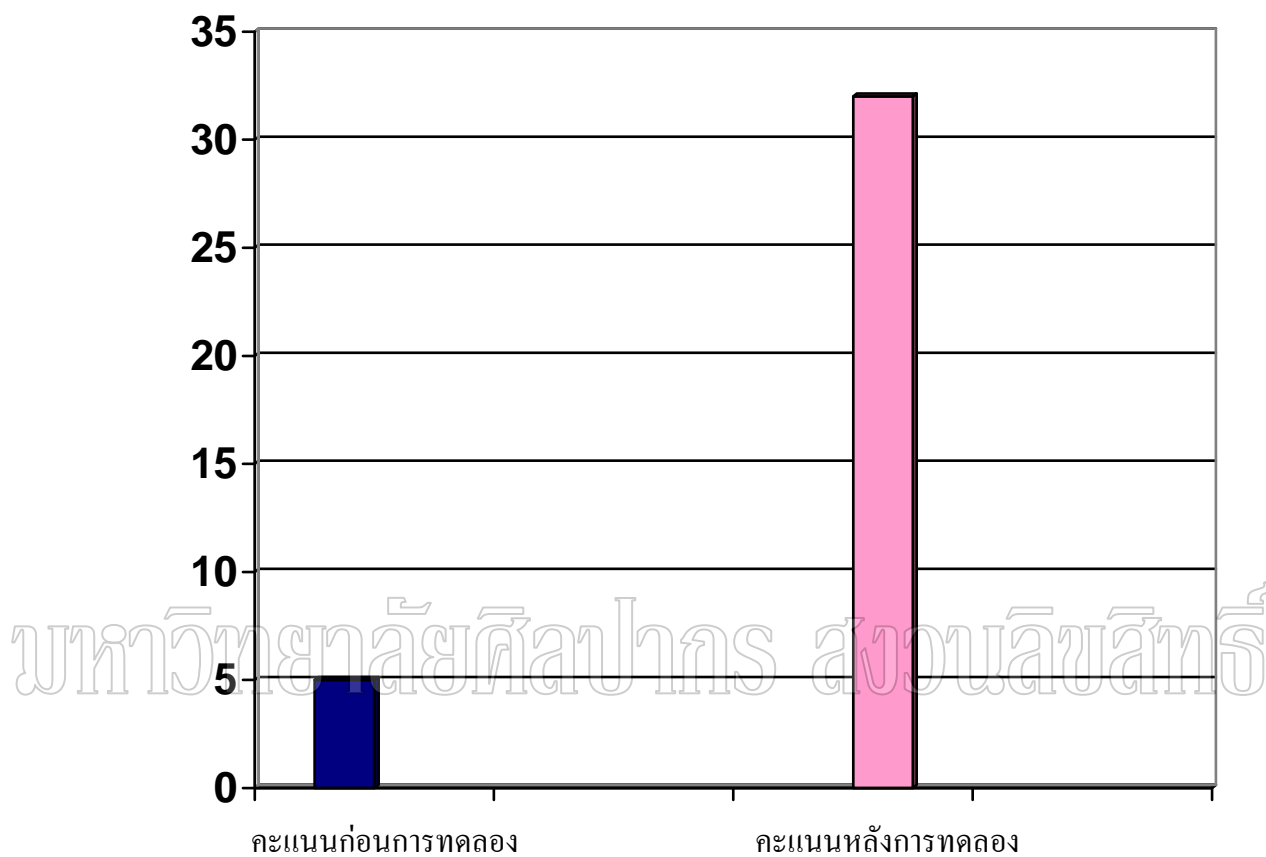
ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบนั้น ปรากฏดังตารางที่ 1 และแผนภูมิที่ 1

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

การประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ผลต่าง	เพิ่มขึ้นร้อยละ
ความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว	35	5	32	27	77.14

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการทดลองด้วยการสอนอ่านเป็นคำและใช้ภาพประกอบ จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสามารถทำได้ 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 14.29 หลังการทดลองตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสามารถทำได้ 32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.43 ซึ่งคะแนนก่อนการฝึกและหลังการฝึกมีผลต่าง 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.14 รายละเอียดของการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

ปรากฏผังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

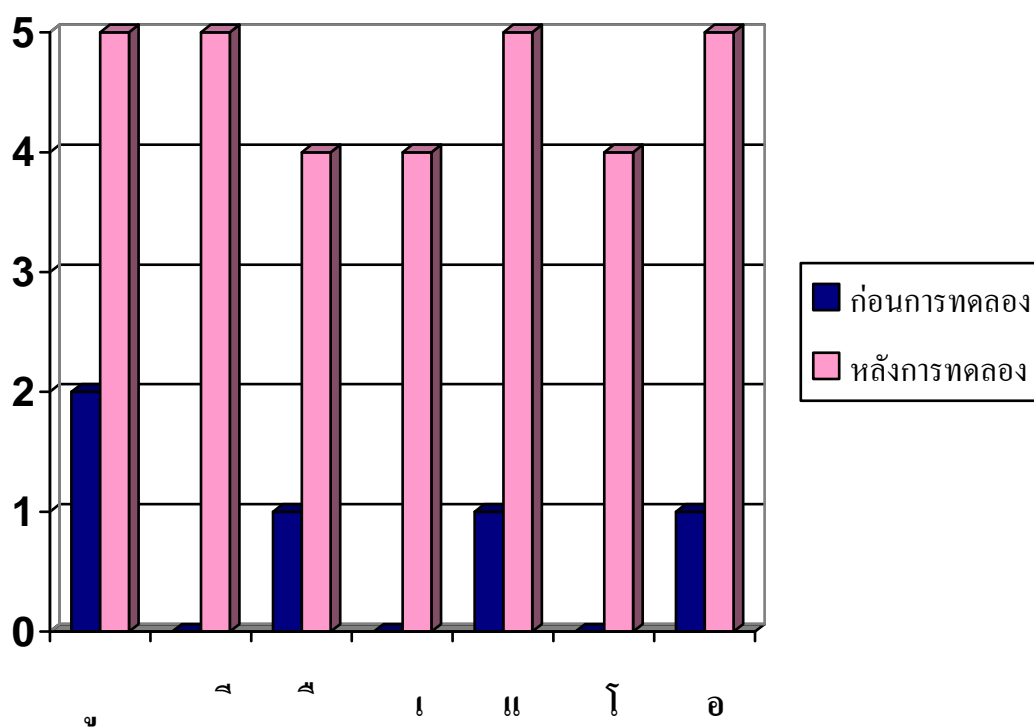
ในการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ภาพประกอบ ของแต่ละสระ ผลปรากฏดังตารางที่ 2 และแผนภูมิ ที่ 2

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ภาพประกอบ ของแต่ละสระ

คำประสมสระเดี่ยว	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่าง
1. สระ ู	5	2	5	3
2. สระ ี	5	0	5	5
3. สระ ึ	5	1	4	3
4. สระ เ	5	0	4	4
5. สระ แ	5	1	5	4
6. สระ โ	5	0	4	4
7. สระ -อ	5	1	5	4
รวม	35	5	32	27

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน นักเรียนสามารถทำได้ 5 คะแนน หลังการทดลองนักเรียนสามารถทำได้ 32 คะแนน ซึ่ง คะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองมีผลต่าง 27 คะแนน

แผนภูมิที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบของแต่ละสระ

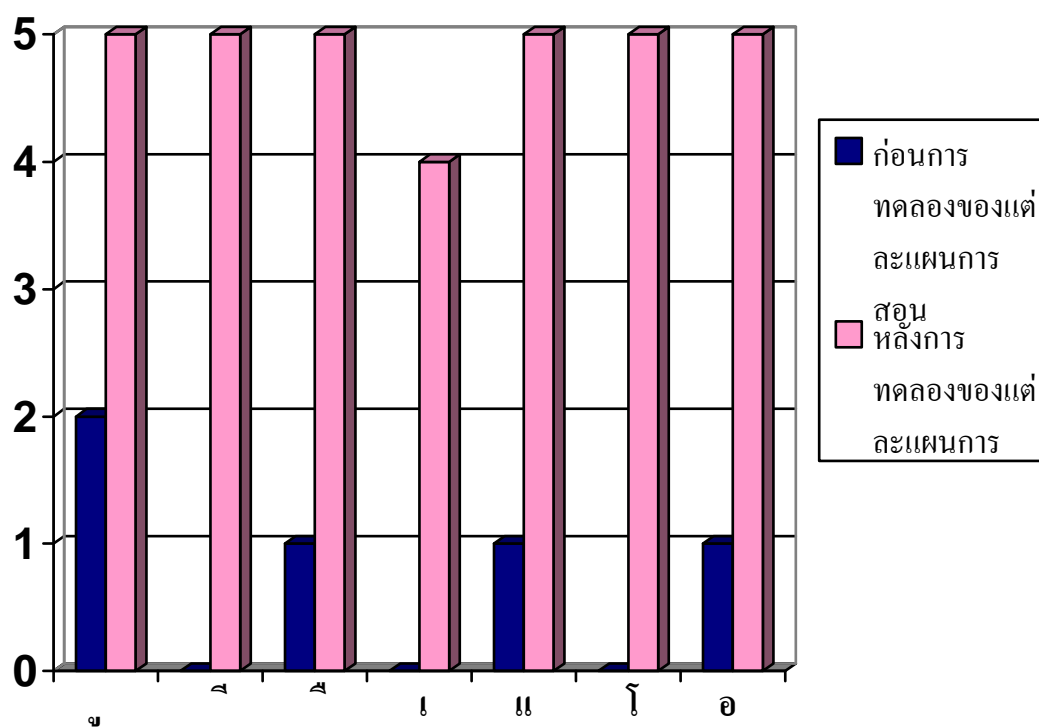
ตอนที่ 2 การทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนด้วยการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในแต่ละแผนการสอน

ในการทดลองแต่ละแผนการสอน จะมีการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนด้วยการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในแต่ละครั้งของแผนการสอน ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการการสอนด้วยการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในแต่ละครั้งของแผนการสอน

แผนการสอน	คำประสมสระ	คะแนนเต็ม	ก่อนการสอน	หลังการสอน	ผลต่าง
1	สระ ู	5	2	5	3
2	สระ ี	5	0	5	5
3	สระ ึ	5	1	5	4
4	สระ ุ	5	0	4	4
5	สระ แ-	5	1	5	4
6	สระ โ-	5	0	5	5
7	สระ -อ	5	1	5	4
	รวม	35	5	34	29

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนรวมของการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนการสอนในแต่ละสระ เท่ากับ 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 14.29 หลังการสอนในแต่ละสระ เพิ่มขึ้นเป็น 34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.14 เพิ่มขึ้นจากคะแนนก่อนการสอนในแต่ละสระ 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.86 คะแนนก่อนและหลังการสอนในแต่ละสระเนื้อหาคำที่ประสมด้วย สระ ี และสระ โ มีคะแนนก่อนการทดลองและคะแนนหลังการทดลองสูงขึ้น ร้อยละ 100 ส่วนคะแนนในการทดลอง เนื้อหาของคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวสระอื่นพบว่า มีค่าคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ในแต่ละสระของแผนการสอนในแต่ละครั้ง

บทวิทยาคณิศวศึกษา
 แผนภูมิที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียน
 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก่อนและหลังการสอน
 อ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ในแต่ละสระของแผนการสอนในแต่ละครั้ง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพศชาย อายุ 8 ปี 3 เดือน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 คน ซึ่งมีความสามารถทางเขาวนัญญาเท่ากับ 97 และทำการคัดกรองโดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADSD/LD/Autism (PDDs) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับโรงพยาบาลศิริราช พบว่า มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน และการคิดคำนวณ จึงได้ทำการคัดกรองอย่างละเอียดโดยใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการพบว่าตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีปัญหาในเรื่องของการอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น และสระเดี่ยว สามารถอ่านได้เพียง 2 คำ จาก 17 คำ คือ จะ ตา ผู้วิจัยจึงใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านทำการทดสอบอีกครั้งอย่างละเอียด พบว่าตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีปัญหาในเรื่องของการอ่านคำประสมสระเดี่ยว สามารถอ่านได้ 1 คำ จาก 25 คำ คือ หลา ผู้วิจัยจึงนำปัญหาทางการอ่านคำประสมสระเดี่ยวมาใช้ในการแก้ปัญหาเป็นอันดับแรก เนื่องจากหากปัญหาในการอ่านของนักเรียนหากไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน จะทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนในวิชาอื่น ๆ รุนแรงยิ่งขึ้น

เมื่อได้ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาแล้ว ได้ดำเนินการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ซึ่งประกอบ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวก่อนและหลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ แผนการสอนเฉพาะบุคคลประกอบการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของแต่ละแผนการสอนเฉพาะบุคคลก่อนเรียนและหลังเรียน และบัตรภาพและบัตรคำประกอบการสอนอ่านเป็นคำ และใช้ภาพประกอบ ซึ่งแต่ละเครื่องมือได้มีการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือที่สามารถใช้ในการทดลองตรงตามการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ จึงดำเนินการทดลองโดยทำการทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก่อนการทดลอง โดยทดสอบการอ่าน

ออกเสียงคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 คำ บันทึกคะแนนผลการทดสอบก่อนการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล แล้วจึงดำเนินการสอนตามแผนการสอนการอ่านคำประสมสระเดี่ยวจากการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ซึ่งใช้เวลาทำการทดลอง 7 วัน วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เวลา 14.30 - 16.00 น. เป็นเวลาของการเรียนการสอนวิชาซ่อมเสริม จึงไม่กระทบกับเวลาเรียนของนักเรียน และได้มีการทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองในแต่ละวันของแผนการสอน มีการบันทึกผลการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยวทุกครั้งเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อดำเนินการสอนเสร็จสิ้นทั้ง 7 แผนการสอนแล้ว ได้มีการทดสอบการอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยว จำนวน 35 คำ บันทึกคะแนนผลการทดสอบหลังการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวจากการสอนโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้คะแนนและร้อยละ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ สรุปได้ว่า

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน โดยก่อนการทดลอง ตัวอย่างที่ศึกษาอ่านคำประสมสระเดี่ยวได้ 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.29 จากคำประสมสระเดี่ยว 35 คำ หลังการทดลอง ตัวอย่างที่ศึกษาอ่านคำประสมสระเดี่ยวได้ 32 คำ คิดเป็นร้อยละ 91.43 จากคำศัพท์ 35 คำ ซึ่งมีผลต่าง 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.14 และก่อนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในแต่ละแผนการสอนอ่านได้ 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.29 จากคำศัพท์ 35 คำ หลังการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบในแต่ละแผนการสอนอ่านได้ 34 คำ คิดเป็นร้อยละ 97.14 จากคำศัพท์ 35 คำ ซึ่งมีผลต่าง 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.86

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยว โดยการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ พบว่า

ครั้งที่ 1 คำที่ประสมด้วยสระอู นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวเป็นคำสูงขึ้น จากร้อยละ 40

เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 เต็ม ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “ปู”, “งู”, “หู”, “ตู้” และ “ดู” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้

ครั้งที่ 2 คำที่ประสมด้วยสระอิ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 0 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 เต็ม ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “สี”, “ดี”, “จี”, “ปี” และ “ผี” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้ เช่นเดียวกับครั้งที่ 1

ครั้งที่ 3 คำที่ประสมด้วยสระอือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 20 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “มือ”, “ถือ”, “ซื้อ” และ “ชื้อ” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้ เช่นเดียวกับครั้งที่ 1 และคำที่เด็กอ่านไม่ได้คือ รือ นักเรียนไม่พบคำนี้บ่อยจึงไม่สามารถจดจำภาพกับคำได้

ครั้งที่ 4 คำที่ประสมด้วยสระเอ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 0 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “เท”, “เซ”, “เป้” และ “เข” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้ เช่นเดียวกับครั้งที่ 1 และคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้คือ เกร เพราะเป็นคำสองพยางค์

ครั้งที่ 5 คำที่ประสมด้วยสระแอ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 20 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “แม่”, “แพ”, “แค”, “แห” และ “แบ” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้ เช่นเดียวกับครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 6 คำที่ประสมด้วยสระโอ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 0

เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “โบ”, “โค”, “โน” และ “โซ” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวและคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้คือ โถ เพราะเป็นคำที่มีพยัญชนะเป็นอักษรสูงนักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง

ครั้งที่ 7 คำที่ประสมด้วยสระออ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น จากร้อยละ 20 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 ซึ่งคำที่นักเรียนอ่านได้ทั้งหมด ได้แก่คำว่า “คอ”, “ตอ”, “ขอ”, “พอ” และ “งอ” ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนสามารถจำคำกับภาพได้สอดคล้องกัน และเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยและพบในชีวิตประจำวันจึงทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเป็นคำประสมสระเดี่ยวได้ เช่นเดียวกับครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2

และจากผลการทดลองวิจัยทั้งหมด สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน คำประสมสระเดี่ยวที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ มีทักษะการอ่านเป็นคำสูงขึ้น จากร้อยละ 14.29 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 91.43 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ ช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยว มีความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวสูงขึ้น โดยจะเห็นได้ว่า วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบมีขั้นตอนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการจำคำได้ โดยเลือกรูปภาพที่นักเรียนรู้จักแต่ไม่สามารถอ่านคำนั้นได้มาให้นักเรียนได้ศึกษา คือ นำบัตรภาพคู่กับคำให้นักเรียนดูพร้อมกัน นักเรียนจะใช้ประสบการณ์ในการจำภาพนั้นมาช่วยจำคำทำให้นักเรียนระลึกได้ว่าคำที่เห็นนั้นคือภาพอะไรจึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำนั้นได้ ซึ่งก็จะส่งผลให้เด็กสามารถอ่านคำต่างๆ ได้ด้วยตนเองและมีทักษะการอ่านคำประสมสระเดี่ยวดีขึ้นได้ในที่สุด

สื่อการสอนกับคำศัพท์จะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกัน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ในขณะที่ความเข้าใจของเด็กในวัยนี้จะรับรู้ได้ในสิ่งที่ป็นรูปธรรม ดังนั้น การสอนโดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ สามารถทำให้นักเรียนพัฒนาทางความคิดสติปัญญา และสามารถสนับสนุนพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์ (ลิจิต กาญจนภรณ์ 2548 : 11) ในขั้นที่ 3 พัฒนาการขั้นปฏิบัติการเชิงรูปธรรม ได้อธิบายว่า นักเรียนจะเข้าใจต่อจำนวน นักเรียนจะต้องมองเห็นสิ่งนั้นให้ชัดเจนเสียก่อน นักเรียนไม่สามารถคิดสร้างภาพได้เอง จากสาเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ เกิดการเรียนรู้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกสุม สุฉันทบุตร (2549) ที่พบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทย มีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์สูงขึ้น เพราะเป็นสื่อที่เร้าความสนใจ มีภาพประกอบ

คำศัพท์จึงทำให้เห็นเป็นรูปธรรม นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทางตาและใช้มือในการหมุนวงล้อ จึงเรียนรู้คำศัพท์ได้ดี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิลพร สายจันทร์ยูร (2549) ที่พบว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อภาพลายเส้น มีความสามารถในอ่านสะกดคำและเขียนสะกดคำสูงขึ้น เพราะนักเรียนได้เห็นภาพประกอบคำและได้ระบายสีภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ จะช่วยสร้างความสนใจ เกิดความกระตือรือร้น มีความพร้อมสมบูรณ์ให้กับนักเรียน เป็นสื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างจากสื่อการสอนที่ครูใช้ตามปกติในระดับประถมศึกษา นั่นคือเลือกนำภาพที่เด็กรู้จักแต่อ่านไม่ได้มาใช้สอน การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยง ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง การใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบจึงเป็นสื่อที่มีภาพประกอบที่สวยงามและเป็นภาพที่นักเรียนรู้จัก จึงเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นสนใจต่อคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งสามารถ สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดได้ถูกต้อง อันสอดคล้องกับแนวทางการเลือกสื่อของ ฐาปณี ธรรมเมธา (2541 : 48-49) กล่าวว่า การเลือกสื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน ต้องพิจารณาเลือกสื่อให้เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น สติปัญญา ความสามารถ ความต้องการ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เช่น สื่อการสอนของนักเรียนประถมศึกษาเป็นรูปภาพมีสีสันสดใส

การฝึกฝนด้วยภาพช่วยให้นักเรียนนั้นอ่านภาพนั้นเป็นจุดเริ่มต้นแล้วจะตามด้วยการพูด และการเขียนภายหลัง และมีภาษาจีนบทหนึ่งว่า “ภาพหนึ่งภาพมีค่าเท่ากับคำพูดหนึ่งพันคำ” ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ ฮันยาร์ด (Hanyard, อ้างถึงใน วัลภา ปาเส 2533:12) ที่ว่ารูปภาพเหมาะสำหรับนักเรียนเพราะช่วยให้นักเรียนได้เห็นด้วยตา และได้มีความรู้อย่างกว้างขวาง โดยได้รู้ได้เห็นในโลกใหม่ในลักษณะต่างๆจากประสาทตา คำพูดนั้นบางทีก็ยาวหรือสั้นเกินไปพอเหมาะพอดี รูปภาพเป็นภาษาสากล แม้จะอ่านคำอธิบายประกอบไม่ออกนักเรียนชั้นประถมศึกษาก็อาจเข้าใจความหมายของภาพ จะเห็นได้ว่าภาพนอกจากจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวดีแล้ว ภาพยังดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีอีกด้วย

จากการศึกษาของนักจิตวิทยาการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา สรุปได้ว่าสิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพ มีอิทธิพลต่อการจำสูงยิ่งกว่าสิ่งเร้าที่เป็นคำ ถึงแม้ว่าวิธีการเสนอสิ่งเร้า วิธีทดสอบที่กระทำกับกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่แตกต่างกันก็ตาม เซวงศักดิ์ จันทร์ชมภู (เซวงศักดิ์ จันทร์ชมภู 2525, อ้างถึงใน วัลภา ปาเส 2533 : 12) กล่าวว่า รูปภาพช่วยให้นักเรียนคงไว้ซึ่งความจำในเรื่องราวที่เรียนได้จากหนังสือหรือของจริงภาพสามารถเอาชนะเรื่องระยะทางและเวลา คือสามารถนำเอาสิ่งที่เกิดขึ้นนานมาแล้วมาสู่ผู้ดูได้และครูสามารถใช้ภาพสอนแทนของจริงได้

จุดเด่นของวิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ คือการที่นักเรียนได้ใช้ความสามารถ 2 ทางในการช่วยเหลือให้เกิดความสามารถในการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก็คือ ประสิทธิภาพในการมองภาพและจำคำ จากความเข้าใจความหมายของภาพ กับประสิทธิภาพในการอ่านคำและจำคำ จากการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ โดยสอนตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนด เมื่อทั้ง 2 ประสิทธิภาพถูกถ่ายทอดอย่างสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ก็จะทำให้ให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำประสมสระเดี่ยวมีทักษะในการอ่านคำประสมสระเดี่ยวเพิ่มขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถนำวิธีการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบไปใช้แก้ไขปัญหาในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ได้ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านดีขึ้น

1.2 ก่อนเริ่มทำกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนแล้วค่อยลงมือทำกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 การจัดสภาพแวดล้อมในขณะที่สอนควรอยู่ในห้องเรียนที่มีอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีบุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้เกิดการรบกวนและขาดสมาธิ

1.4 ในขณะที่ทำการเรียนการสอน ครูต้องคอยกระตุ้นเตือน และให้แรงเสริมกับนักเรียน

1.5 การเลือกภาพและคำ ที่จะช่วยให้ผลการสอนดีขึ้น ควรใช้ภาพที่เด็กสามารถจำได้ง่ายและเป็นคำที่มีพยางค์เดียวและเป็นคำในหมวดอักษรเดียวกัน ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้เด็กสามารถระลึกถึงภาพและคำที่เคยเรียนรู้ได้ง่ายและดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการทดลองใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านอื่นๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

กรมสุขภาพจิต. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2545.

กัลยา ขวนมาลัย. การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2539.

โกสุม สุฉันทบุตร. “ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง

ทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทย”. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

จรัสลักษณ์ จีรวินิตย์. คู่มือครูและผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ – การอ่าน.

กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของครูสภา, 2546.

จเร ฤทธิ์แก้ว. “การศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการ

อ่านโดยใช้วิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่าน”. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประสานมิตร,

2524.

ชาญวิทย์ พรนภดล. “ภาวะ การเรียนรู้บกพร่อง (Learning Disorders – LD).” เอกสารประกอบการ

บรรยายพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศิลปากร, 2547. (อัดสำเนา)

เดือนใจ กรุยกระโทก. “ การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ.”

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

นภดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ดันอ้อ, 2539.

- บันลือ พุกกะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- _____ . มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2538.
- เบญจพร ปัญญาขง. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2543.
- เบญจพร ปัญญาขง. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2545.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรตติ้ง , 2533
- _____ . การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพรส, 2539.
- _____ . เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2544.
- _____ . วิธีสอนเด็กเรียนยาก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2546.
- พจนา เขียนสะอาด. “ การศึกษาผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและเขียน เรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีสอนแบบร่วมกันเทคนิค circ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547
- เยาวพา เดชะคุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2528
- วรรณิ โสมประยुर. การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- _____ . การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2537.
- วัฒนา เสนนอก . “การใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะทางภาษา เรื่องการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด แม่กดเพื่อพัฒนาความสามารถ การเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.” สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2550.

- วัลภา ปาเฮ. “ผลของขนาดและประเภทของภาพลายเส้นในบทเรียนแบบ โปรแกรมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- วิไลพร สายจันทร์บุร. “การสอนโดยใช้สื่อภาพลายเส้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านสะกดคำและเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.” สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร , 2549.
- ศรียา นิยมธรรม. รายงานการวิจัยการสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2537.
- _____ .ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : พรานนการพิมพ์, 2540.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- ศรีสุดา ทองสุข. “การศึกษาผลการรับรู้และความชอบของภาพการ์ตูน 2 รูปแบบของนักเรียน 2 ระดับ.”. ปริญญาโท. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร , 2526.
- สมคิด บุญบูรณ์. “การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านตามแบบ.” ปริญญาโท. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- สมทรัพย์ สุขอนันต์. “ภาวะบกพร่องในการเรียนรู้(Learning Disabilities).” เอกสารประกอบวิชา 463430 พื้นฐานของภาวะบกพร่อง ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546. (อัดสำเนา)
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- เสาวรีย์ สิกขาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ , 2528.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คู่มือการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2538.

อรัญญา เชื้อทอง. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้บทร้อยกรอง.” ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

อัจฉรา นาคทรัพย์. “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีสอนอ่านเป็นคำ.” ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

อุษณี สติรัตน์. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม ที่เรียนโดยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์.” ปรินญาณิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ภาษาต่างประเทศ

Gillingham, A., and Bender Stillman. Remedial training for children with specific disability in reading, spelling, and penmanship. 7th ed. Cambridge, MA : Educators Publishing Service, 1970.

Goodman, K.S. What's Whole in Whole Language?. Ports Mouth, N H : Heinemann, 1986.

Martin, F. Results from the Phonica Trial in Launceston. Australia : The University of Tasmania, 2005.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

**รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ
ชุดการสอนวิธีจัดประสบการณ์ทางการอ่าน**

1. อาจารย์สุพจน์ จันทรโอกุล

ตำแหน่ง	ครู อันดับ ค.ศ.3
ประสบการณ์การสอน	ผู้ทดสอบการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ของ โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

2. อาจารย์จินดา ประชุมพันธุ์

ตำแหน่ง	ครู อันดับ ค.ศ.2
ประสบการณ์การสอน	เชี่ยวชาญในการสอนเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

3. อาจารย์ชญาพิมพ์ หงษ์เวียงจันทร์

ตำแหน่ง	ครู อันดับ ค.ศ.2
ประสบการณ์การสอน	เชี่ยวชาญในการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศิริรัตนาราม อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาคผนวก ข

1. สรุปผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับคำในหลักสูตรภาษาไทยระดับชั้น ป.1 - ป.2 โดยผู้เชี่ยวชาญ
2. สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ
3. สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพของบัตรคำประกอบบัตรภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สระเดี่ยว	คำที่ทดสอบ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ เ-	เข	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	เจ	0	+1	+1	2	0.66	ใช้สอบได้
	เซ	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	เท	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	เป้	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	เกเร	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	เค	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
สระ แ-	แห	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แค	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แม่	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แก่	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แพ้	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	แย้	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
สระ โ-	โค	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	โบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	โถ	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	โซ่	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	โมโห	0	-1	0	-1	-0.33	ใช้สอบไม่ได้
	โต	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้
	โน	+1	+1	+1	3	1	ใช้สอบได้

การตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนเฉพาะบุคคล

การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมตามหลักการ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพียงใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นดังนี้

- 5 เมื่อเห็นว่า เหมาะสม/สอดคล้อง มากที่สุด
- 4 เมื่อเห็นว่า เหมาะสม/สอดคล้อง มาก
- 3 เมื่อเห็นว่า เหมาะสม/สอดคล้อง ปานกลาง
- 2 เมื่อเห็นว่า เหมาะสม/สอดคล้อง น้อย
- 1 เมื่อเห็นว่า เหมาะสม/สอดคล้อง น้อยที่สุด

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	เขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจน					
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเรื่องที่สอน					
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจนสามารถวัดได้					
4	การนำเข้าสู่บทเรียนสอดคล้องกับเรื่องที่สอน					
5	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความยากง่ายพอเหมาะกับ ผู้เรียน					
6	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน					
7	กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
8	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้					
9	การจัดกิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
10	สื่อ อุปกรณ์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
11	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ตารางที่ 7 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนเฉพาะบุคคลการสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ภาพประกอบสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	5	5	14	4.67
2	4	5	5	14	4.67
3	4	5	4	13	4.33
4	4	5	5	14	4.67
5	4	4	4	12	4
6	4	4	4	12	4
7	4	4	4	14	4.67
8	4	5	5	14	4.67
9	4	5	5	14	4.67
10	4	5	4	13	4.33
11	4	5	5	14	4.67

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.0 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้

ตารางที่ 8 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพของบัตรคำประกอบบัตรภาพ สำหรับการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ

สระเดี่ยว	คำ	ภาพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ	หู		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	งู		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ปู		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ดู		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ตู้		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ดู		0	0	0	0	0	ใช้สอนไม่ได้
	ชู		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ปู่		-1	-1	-1	-3	-1	ใช้สอนไม่ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สระเดี่ยว	คำ	ภาพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ ๙	ต๙		0	0	0	0	0	ใช้สอนไม่ได้
	ถ๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ด๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ป๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ง๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ช๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ฉ๙		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ซ๙		0	0	0	0	0	ใช้สอนไม่ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สระเดี่ยว	คำ	ภาพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ แ-	แห		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แบ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แค		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แม่		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แพ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แก้		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แพ้		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	แย้		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สระเดี่ยว	คำ	ภาพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ โ-	โค		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	โบ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	โถ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	โซ่		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	โหม โห		-1	-1	-1	-3	-1	ใช้สอน ไม่ได้
	โต		0	0	0	0	0	ใช้สอน ไม่ได้
	โน		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	โผ		0	0	0	0	0	ใช้สอน ไม่ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สระเดี่ยว	คำ	ภาพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
สระ -อ	คอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ตอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ขอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	यो		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	รอ		-1	0	0	-1	-0.33	ใช้สอน ไม่ได้
	พ่อ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้
	ขอ		0	0	0	0	0	ใช้สอน ไม่ได้
	งอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้สอนได้

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำประสมสระเดี่ยว

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คู่มือการทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว ก่อนและหลังการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้

อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน

อ่านได้	ให้	1	คะแนน
อ่านไม่ได้	ให้	0	คะแนน

แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

ก่อนและหลังการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ชื่อ – นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

สระเดี่ยว	คำ	ผลการทดสอบ	
		อ่านได้	อ่านไม่ได้
สระ ุ	หู		
	ง		
	ปู		
	อุ		
	รวม		
สระ ำ	ค้ำ		
	ค้ำ		
	ค้ำ		
	ค้ำ		
	ค้ำ		
	รวม		
สระ ำ	มื่อ		
	มื่อ		
	มื่อ		
	มื่อ		
	มื่อ		
	รวม		

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สระเดี่ยว	คำ	ผลการทดสอบ	
		อ่านได้	อ่านไม่ได้
สระ เ-	เข		
	เซ		
	เกเร		
	เท		
	เป้		
	รวม		
สระ แ-	แห		
	แบ		
	แค		
	แม่		
	แพ		
	รวม		
สระ โ	โ		
	โบ		
	โธ		
	โช้		
	โหน		
	รวม		
สระ -อ	คอ		
	ตอ		
	พ่อ		
	यो		
	งอ		
	รวม		

ลงชื่อ ..... ผู้ดำเนินการสอบ

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

แผนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

แผนการสอนที่ 1 วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 90 นาที
 ชื่อกิจกรรม การอ่านคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
 คำศัพท์ที่ประสมสระ -

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงคำว่า หู งู ปู ตู ู

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำที่กำหนดให้ 5 คำ คือ หู งู ปู ตู ู ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ - 5 คำ คือ หู งู ปู ตู ู มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (ก่อนการทดลอง)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ ปู และ งู มาให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่านี่คือภาพอะไร (งู ปู) เมื่อนักเรียน ตอบแล้วครูบอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สระอุกัน
 ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรภาพ ู มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า คนในภาพกำลังทำอะไร (ู)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ูอีกครั้งหนึ่งตามครู
2. ครูนำบัตรคำว่า ู มาคู่กับบัตรภาพ ู ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
3. ครูนำบัตรคำ ูให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ู ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ูได้)
4. ครูนำบัตรภาพ ปู มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ปู)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ปูอีกครั้งหนึ่งตามครู
5. ครูนำบัตรคำว่า ปู มาคู่กับบัตรภาพ ปู ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
6. ครูนำบัตรคำ ปูให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ปู ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ปูได้)
7. ครูนำบัตรภาพ งู มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (งู)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า งูอีกครั้งหนึ่งตามครู

8. ครุณำบัตร์คำวำ ฐ มาคู้กับบัตร์ภาพ ฐ ครุอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครุ และครุให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

9. ครุณำบัตร์คำ ฐ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครุณำบัตร์ภาพ ฐปู้ ให้นักเรียนคู้ และให้นักเรียนอ่าน (ครุจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำวำ ฐ ได้)

10. ครุณำบัตร์ภาพ ฐ มาให้นักเรียนคู้ และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ฐ)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครุให้นักเรียนพูดคำวำ ฐอีกครั้งหนึ่งตามครุ

11. ครุณำบัตร์คำวำ ฐ มาคู้กับบัตร์ภาพ ฐ ครุอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครุ และครุให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

12. ครุณำบัตร์คำ ฐ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครุณำบัตร์ภาพ ฐ ให้นักเรียนคู้ และให้นักเรียนอ่าน (ครุจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำวำ ฐ ได้)

13. ครุณำบัตร์ภาพ ฐ มาให้นักเรียนคู้ และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ฐ)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครุให้นักเรียนพูดคำวำ ฐอีกครั้งหนึ่งตามครุ

14. ครุณำบัตร์คำวำ ฐ มาคู้กับบัตร์ภาพ ฐ ครุอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครุ และครุให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

15. ครุณำบัตร์คำ ฐ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครุณำบัตร์ภาพ ฐ ให้นักเรียนคู้ และให้นักเรียนอ่าน (ครุจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำวำ ฐ ได้)

16. ครุณำบัตร์ภาพและบัตร์คำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู้คำกับบัตร์ภาพให้ถูกคู้ และให้อ่านออกเสียงบัตร์คำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ชั้นสรุป

17. ครุณำบัตร์ภาพประกอบบัตร์คำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครุให้นักเรียนไปพักผอนประมาณ 5 - 10 นาที

ชั้นวัดผลประเมินผล

ครุณำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ - 5 คำ คือ ฐ ฐ ปู้ ฐ ฐ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตร์ภาพ

2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ -

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ -

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ-

หุ

ปู

งู

ตู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คู

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ- แผนการสอนที่ 1

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. ู					
2. ุ					
3. ู					
4. ู					
5. ู					
รวมคะแนน					

แผนการสอนที่ 2 วันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 90 นาที
 ชื่อกิจกรรม การอ่านคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
 คำศัพท์ที่ประสมสระ

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงคำว่า ตี สี ชี ปี ผี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำที่กำหนดให้ 5 คำ คือ ตี สี ชี ปี ผี ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ - 5 คำ คือ ตี สี ชี ปี ผี มาให้
 นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (ก่อนการทดลอง)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ ชี และ สี มาให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่านี่คือภาพอะไร (ชี สี)
 เมื่อนักเรียน ตอบแล้วครูบอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สระอีกกัน
 ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรภาพ ผี มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือภาพอะไร (ผี)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ผี อีกครั้งหนึ่งตามครู

2. ครูนำบัตรคำว่า ผี มาคู่กับบัตรภาพ ผี ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตาม
 ครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

3. ครูนำบัตรคำ ผี ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ผี ใ้
 นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ผี ได้)

4. ครูนำบัตรภาพ ชี มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ชี)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ชี อีกครั้งหนึ่งตามครู

5. ครูนำบัตรคำว่า ชี มาคู่กับบัตรภาพ ชี ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตาม
 ครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

6. ครูนำบัตรคำ ชี ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ชี ใ้
 นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ชี ได้)

7. ครูนำบัตรภาพ สี มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (สี)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า สี อีกครั้งหนึ่งตามครู

8. ครูนำบัตรคำว่า สี มาคู่กับบัตรภาพ สี ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
9. ครูนำบัตรคำ สี ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ สี ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า สี ได้)
10. ครูนำบัตรภาพ ตี มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ตี)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ตี อีกครั้งหนึ่งตามครู
11. ครูนำบัตรคำว่า ตี มาคู่กับบัตรภาพ ตี ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
12. ครูนำบัตรคำ ตี ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ตี ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ตี ได้)
13. ครูนำบัตรภาพ ปี่ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ปี่)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ปี่ อีกครั้งหนึ่งตามครู
14. ครูนำบัตรคำว่า ปี่ มาคู่กับบัตรภาพ ปี่ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
15. ครูนำบัตรคำ ปี่ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ปี่ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ปี่ ได้)

16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔ 5 คำ คือ ตี สี ซี ปี่ ผี มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔

คู่มือการทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำประสมสระ -

ค

ศ

ป

ช

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผ

แบบบันทึกผลการทดสอบวัดความสามารถอ่านคำประสมสระ - แผนการสอนที่ 2

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ -	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. ดิ					
2. ติ					
3. ปิ					
4. ฐิ					
5. ฝิ					
รวมคะแนน					

แผนการสอนเฉพาะบุคคล ที่ 3 วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 90 นาที
ชื่อกิจกรรม การอ่านคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
 คำศัพท์ที่ประสมสระ -

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงคำว่า มือ ถือ ชือ ชือ รือ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำที่กำหนดให้ 5 คำ คือ มือ ถือ ชือ ชือ รือ ได้ถูกต้อง
กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ ๕ คำ คือ มือ ถือ ชือ ชือ รือ
 มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (ก่อนการทดลอง)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ มือ และ ชือ มาให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่านี่คือภาพอะไร (มือ
 ชือ) เมื่อนักเรียนตอบแล้วครูบอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สระอ้อกัน

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรภาพ ถือ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือภาพอะไร
 (ถือ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ถือ อีกครั้งหนึ่งตามครู

2. ครูนำบัตรคำว่า ถือ มาคู่กับบัตรภาพ ถือ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่าน
 ตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

3. ครูนำบัตรคำ ถือ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ถือ
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ถือ ได้)

4. ครูนำบัตรภาพ มือ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (มือ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า มือ อีกครั้งหนึ่งตามครู

5. ครูนำบัตรคำว่า มือ มาคู่กับบัตรภาพ มือ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่าน
 ตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

6. ครูนำบัตรคำ มือ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ มือ
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า มือ ได้)

7. ครูนำบัตรภาพ ชือ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (ชือ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ชือ อีกครั้งหนึ่งตามครู

8. ครูนำบัตรคำว่า ชื้อ มาคู่กับบัตรภาพ ชื้อ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

9. ครูนำบัตรคำ ชื้อ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ชื้อ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ชื้อ ได้)

10. ครูนำบัตรภาพ ชื้อ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ชื้อ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ชื้อ อีกครั้งหนึ่งตามครู

11. ครูนำบัตรคำว่า ชื้อ มาคู่กับบัตรภาพ ชื้อ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

12. ครูนำบัตรคำ ชื้อ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ชื้อ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ชื้อ ได้)

13. ครูนำบัตรภาพ รื้อ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (รื้อ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า รื้อ อีกครั้งหนึ่งตามครู

14. ครูนำบัตรคำว่า รื้อ มาคู่กับบัตรภาพ รื้อ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

15. ครูนำบัตรคำ รื้อ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ รื้อ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า รื้อ ได้)

16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔ 5 คำ คือ มือ ถือ ชื้อ ชื้อ รื้อ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ ^๔

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ ๙

มือ

ถือ

ซื้อ

ซื้อ

เรือ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ- แผนการสอนที่ 3

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ-	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. มี					
2. ถี					
3. ชือ					
4. ชือ					
5. รือ					
รวมคะแนน					

แผนการสอนเฉพาะบุคคล ที่ 4 วันที่ 28 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 90 นาที
ชื่อกิจกรรม การอ่านคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
 คำศัพท์ที่ประสมสระ :-

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงคำว่า เข เกเร เซ เท เป็

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำที่กำหนดให้ 5 คำ คือ เข เกเร เซ เท เป็ ได้ถูกต้อง
กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ :- 5 คำ คือ เข เกเร เซ เท เป็
 มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (ก่อนการทดลอง)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ เท และ เป็ มาให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่านี่คือภาพอะไร (เท
 เป็) เมื่อนักเรียน ตอบแล้วครูบอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สระอื่นกัน
ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรภาพ เซ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือภาพอะไร
 (เซ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า เซ อีกครั้งหนึ่งตามครู
2. ครูนำบัตรคำว่า เซ มาคู่กับบัตรภาพ เซ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตาม
 ครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
3. ครูนำบัตรคำ เซ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ เซ
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า เซ ได้)
4. ครูนำบัตรภาพ เข มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (เข) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า เข อีกครั้งหนึ่งตามครู
5. ครูนำบัตรคำว่า เข มาคู่กับบัตรภาพ เข ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตาม
 ครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
6. ครูนำบัตรคำ เข ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ เข
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า เข ได้)
7. ครูนำบัตรภาพ เกเร มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (เกเร) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า เกเร อีกครั้งหนึ่งตามครู

8. ครูนำบัตรคำว่า เกเร มาคู่กับบัตรภาพ เกเร ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

9. ครูนำบัตรคำ เกเร ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ เกเร ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า เกเร ได้)

10. ครูนำบัตรภาพ เท มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (เท)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า เท อีกครั้งหนึ่งตามครู

11. ครูนำบัตรคำว่า เท มาคู่กับบัตรภาพ เท ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

12. ครูนำบัตรคำ เท ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ เท ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า เท ได้)

13. ครูนำบัตรภาพ เป้ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (เป้)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า เป้ อีกครั้งหนึ่งตามครู

14. ครูนำบัตรคำว่า เป้ มาคู่กับบัตรภาพ เป้ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

15. ครูนำบัตรคำ เป้ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ เป้ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า เป้ ได้)

16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ เ- 5 คำ คือ เข เกเร เซ เท เป้ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ เ-

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ เ-

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ เ-

เ

เ

เ

เ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

เ

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ - แผนการสอนที่ 4
 ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ -	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. เอ					
2. เอ					
3. เอ					
4. เอ					
5. เอ					
รวมคะแนน					

8. ครูนำบัตรคำว่า แบ มาคู่กับบัตรภาพ แบ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

9. ครูนำบัตรคำ แบ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ แบ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า แบ ได้)

10. ครูนำบัตรภาพ แห มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (แห) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า แห อีกครั้งหนึ่งตามครู

11. ครูนำบัตรคำว่า แห มาคู่กับบัตรภาพ แห ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

12. ครูนำบัตรคำ แห ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ แห ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า แห ได้)

13. ครูนำบัตรภาพ แพ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (แพ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า แพ อีกครั้งหนึ่งตามครู

14. ครูนำบัตรคำว่า แพ มาคู่กับบัตรภาพ แพ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

15. ครูนำบัตรคำ แพ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ แพ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า แพ ได้)

16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ แ- 5 คำ คือ แพ แบ แค แม่ แห มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ แ-

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ แ-

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบความสามารถอ่านคำประสมสระ แ-

แพ

แค

แห่

แบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แม่

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถอ่านคำประสมสระ แ- แผนการสอนที่ 5

ชื่อ – นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ แ-	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. แพ					
2. แบ					
3. แห					
4. แค					
5. แม่					
รวมคะแนน					

8. ครูนำบัตรคำว่า โน มาคู่กับบัตรภาพ โน ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

9. ครูนำบัตรคำ โน ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ โน ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า โน ได้)

10. ครูนำบัตรภาพ โค มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (โค)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า โค อีกครั้งหนึ่งตามครู

11. ครูนำบัตรคำว่า โค มาคู่กับบัตรภาพ โค ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

12. ครูนำบัตรคำ โค ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ โค ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า โค ได้)

13. ครูนำบัตรภาพ โบ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (โบ)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า โบ อีกครั้งหนึ่งตามครู

14. ครูนำบัตรคำว่า โบ มาคู่กับบัตรภาพ โบ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

15. ครูนำบัตรคำ โบ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ โบ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า โบ ได้)

16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง

18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ โ- 5 คำ คือ โค โบ โช โน โถ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ โ-

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ โ-

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบความสามารถอ่านคำประสมสระ โ-

โค

โบ

โซ่

โน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โถ

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถอ่านคำประสมสระ โ- แผนการสอนที่ 6

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ โ-	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. โค					
2. โบ					
3. โช					
4. โน					
5. โถ					
รวมคะแนน					

แผนการสอนที่ 7 วันที่ 2 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 90 นาที
 ชื่อกิจกรรม การอ่านคำประสมสระเดี่ยวโดยใช้การสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
 คำศัพท์ที่ประสมสระ -ออ

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงคำว่า คอ ตอ พ่อ ขอ งอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำที่กำหนดให้ 5 คำ คือ คอ ตอ พ่อ ขอ งอ ได้ถูกต้อง
 กิจกรรมการเรียนการสอน

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ -ออ 5 คำ คือ คอ ตอ พ่อ ขอ
 งอ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (ก่อนการทดลอง)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ คอ และ ตอ มาให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่านี่คือภาพอะไร (คอ
 ตอ) เมื่อนักเรียนตอบแล้วครูบอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง สระออกัน
 ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรภาพ พ่อ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือภาพอะไร
 (พ่อ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า พ่อ อีกครั้งหนึ่งตามครู

2. ครูนำบัตรคำว่า พ่อ มาคู่กับบัตรภาพ พ่อ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่าน
 ตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

3. ครูนำบัตรคำ พ่อ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ พ่อ
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า พ่อ ได้)

4. ครูนำบัตรภาพ งอ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (งอ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า งอ อีกครั้งหนึ่งตามครู

5. ครูนำบัตรคำว่า งอ มาคู่กับบัตรภาพ งอ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตาม
 ครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง

6. ครูนำบัตรคำ งอ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ งอ
 ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า งอ ได้)

7. ครูนำบัตรภาพ ขอ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร
 (ขอ) เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ขอ อีกครั้งหนึ่งตามครู

8. ครูนำบัตรคำว่า ขอ มาคู่กับบัตรภาพ ขอ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
9. ครูนำบัตรคำ ขอ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ ขอ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า ขอ ได้)
10. ครูนำบัตรภาพ ขอ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ตอบ)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า ขอ อีกครั้งหนึ่งตามครู
11. ครูนำบัตรคำว่า คอ มาคู่กับบัตรภาพ คอ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
12. ครูนำบัตรคำ คอ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ คอ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า คอ ได้)
13. ครูนำบัตรภาพ คอ มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า ในภาพคือรูปอะไร (ตอบ)เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนพูดคำว่า คอ อีกครั้งหนึ่งตามครู
14. ครูนำบัตรคำว่า คอ มาคู่กับบัตรภาพ คอ ครูอ่านนำนักเรียน นักเรียนอ่านตามครู และครูให้นักเรียนอ่านออกเสียง จำนวน 5 ครั้ง
15. ครูนำบัตรคำ คอ ให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนอ่านไม่ได้ครูนำบัตรภาพ คอ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่าน (ครูจะทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านคำว่า คอ ได้)
16. ครูนำบัตรภาพและบัตรคำทั้งหมดมาวางคละกัน ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำกับบัตรภาพให้ถูกต้อง และให้อ่านออกเสียงบัตรคำเหล่านั้นอีกคำละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

17. ครูนำบัตรภาพประกอบบัตรคำทั้ง 5 คำ มาให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกคำละ 1 ครั้ง
18. ครูให้นักเรียนไปพักผ่อนประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นวัดผลประเมินผล

ครูนำแบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ -ออ 5 คำ คือ คอ ตอ ฟอ ขอ งอ มาให้นักเรียนอ่านด้วยตนเอง แล้วบันทึกผลการอ่าน (หลังการทดลอง)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพ
2. แบบทดสอบการอ่านคำประสมสระ -ออ

การวัดผลประเมินผล

ทดสอบการอ่านคำประสมสระ -ออ

คู่มือการทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระเดี่ยว

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบ

1. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง และหลังทดลอง ในแต่ละแผนการสอน
2. เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล
3. ห้องทดสอบควรเงียบไม่มีเสียงดังรบกวน
4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที

ขั้นตอนการทดสอบ

1. ใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่เหมาะสม ดังนี้
 อ่านได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวได้ทันทีที่มองเห็น
 อ่านไม่ได้ หมายถึง นักเรียนอ่านออกเสียงคำประสมสระเดี่ยวนั้นผิดหรืออ่าน
 ไม่ได้

2. เกณฑ์การให้คะแนน
 อ่านได้ ให้ 1 คะแนน
 อ่านไม่ได้ ให้ 0 คะแนน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำประสมสระ -ออ**คอ****ตอ****ยอ****พ่อ**

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

งอ

แบบบันทึกผลการทดสอบความสามารถอ่านคำประสมสระ -ออ แผนการสอนที่ 7

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านไผ่ตาไม้ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำประสมสระ -ออ	อ่านได้		อ่านไม่ได้		หมายเหตุ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1. คอ					
2. ตอ					
3. ยอ					
4. พ้อ					
5. งอ					
รวมคะแนน					

ภาคผนวก จ

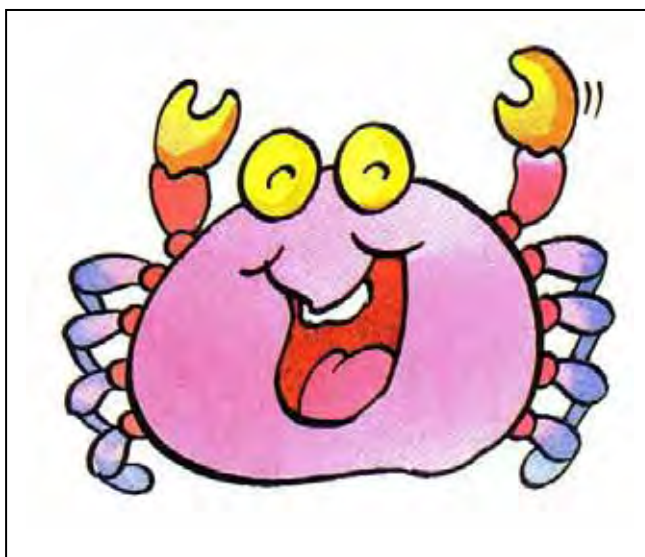
ตัวอย่างบัตรภาพประกอบแผนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ
ตัวอย่างบัตรคำประกอบแผนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

ตัวอย่างบัตรภาพประกอบแผนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนิตยสาร

บัตรภาพประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 1

บัตรภาพประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 1

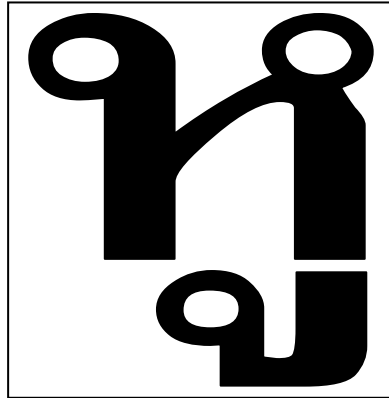
บัตรภาพซี ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บัตรภาพดี ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2

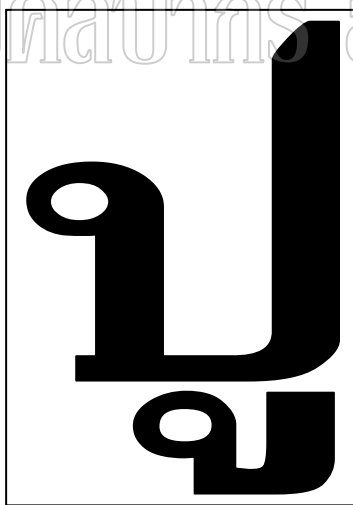
ตัวอย่างบัตรคำประกอบแผนการสอนอ่านเป็นคำโดยใช้ภาพประกอบ

บัตรคำห

ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 1

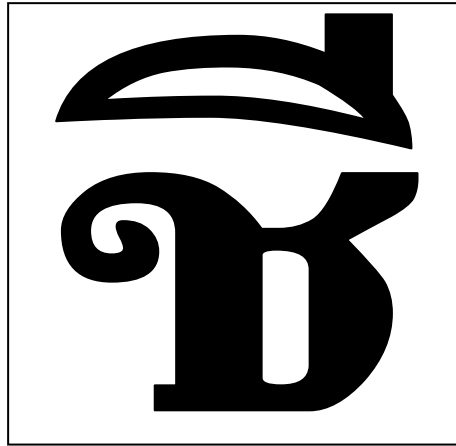
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บัตรคำป

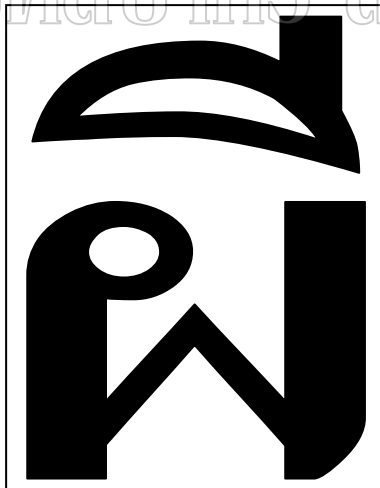
ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 1

บัตรคำชี่ ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บัตรคำฌี่ ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2

